

WANHA TUOMAS

2025

VANHAN RAUTALAMMIN KORHOSTEN SUKUSEURA RY

33. VUOSIKERTA

Julkaisija:

Vanhan Rautalammin Korhosten sukuseura ry

Toimitus:

Päätoimittaja Tarja Flander

Toimitussihteeri Markku Savolainen

Tekstitoimitus Hannu Korhonen

Taittäjä Hannes Korhonen

Kannen kuvat:

Yrjö Aatami Korhonen 1965, Petri Korhosen perhealbumi

Viljapelto 2024, kuvaaja Tarja Flander

Paino:

Kariteam Ky

ISSN-L 1798-9817

ISSN 1798-9817 (painettu)

ISSN 1998-9825 (verkkojulkaisu)

www.rautalamminkorhoset.fi

Vanhan Rautalammin Korhosten sukuseura ry

Sisällys

Pääkirjoitus, Tarja Flander	4
Sukulehtemme entinen päätoimittaja palkittiin	5
Korhosten sukokokous ja –juhla	6
Kuopion kaupungin tervehdys	8
Jäsenkysely	9
Uusi sukuluettelo valmistuu	10
Nestori Korhonen – poliisi ja kyläseppä	11
Mylläri Werner Korhonen	16
Naisia verkossa	23
Väinö Korhonen maailman merillä	24
Mikä on ...?	29
Sisävesiristeily & vierailu Alahovin Viinitilalla	30
Tervetuloa sukukätköilyn pariin!	31
Ihmiskunnan perinnöllisyyskartat	32
Suomalaismiesten geneettisistä juurista	32
Hevonen juoksi Kivisalmeen	33
Kalatalousneuvoja Otto Korhonen	34
Kalakukko	39
Otto Korhosen suku	40
Korhosten ja Poikolaisten sukuyhteyksiä Genissä	42
Kirjahyllyn kätköistä	45
Humalapuron tekniikkaa	47
Lauran korut presidentinlinnassa	52
Kalle-papan talvisota	54

Pääkirjoitus

Tarja Flander, Helsinki

Wanha Tuomas -lehden julkaisemisessa on län-
nä pitkät perinteet ja niitä tulee jatkossakin kunnioitta-
en säilyttää. Tutustuttuani vähän laajemmin aiemmin
julkaistuihin sukulehtien sisältöihin, ovat niiden aiheet
ja artikkelit kuitenkin pysyneet ajankohtaisina ja mie-
lenkiintoisina. Onhan lehden tarkoitus tuoda meille
tärkeää tietoa suvun edustajien elämänvaiheista, peri-
mästä ja sukuhaaroista. Lehteä viiden vuoden ajan
päätoimittanut Kristiina Hurmerinta on luonut leh-
teen piristävän ilmeen sisältöineen ja kansikuvineen.
Lämmin kiitos hänelle lehden kehittämiseen tuomasta
panoksesta ja pitkäjänteisestä työskentelystä julkaisu-
toiminnassa.

Oma sukulaisuussuhde Vanhan Rautalammin
Korhosiin tulee avioliiton kautta. Olen saanut lukea
Wanhasta Tuomaasta Korhosten suvun artikkeleja ja
päässyt aiemmin itsekkin jopa lehden kansikuvaan. Su-
kuseuran kesäjuhlat ja matkat ovat tulleet tutuiksi jo
useita kertoja. On ollut ilahduttavaa tavata lähisuvun
lisäksi kauempanakin asuvia Korhosten sukuhaaran
edustajia ja tuntee heihin hengenheimolaisuutta. Wan-
han Tuomaan sivuilla on julkaistu vuosikymmeniä
vanhoja valokuvia. Suvun arkistojen kätköistä on löy-
tynyt valokuvia, dioja ja jopa kaitafilmiä. Tuo viimeisin
oli käytössä perheelläni, joten liikkuvaa kuvaa löytyy
1960-luvulta lähtien. Tekniikka oli silloin aivan toista
luokkaa ja laatua kuin nykypäivänä. Nyt tuo aineisto
huokuu ihanaa nostalgiaa.

Sukututkimus on nykypäivänä lisääntynyt hui-
masti. Tähän voi olla syynä mielenkiinto etsiä perimää,
oman sukulaisuuden vahvempi tuntemus, mahdolli-
suus tietojen hakemisesta kauas taaksepäin sekä dna-
testien tekemisen helppous. Sukututkimus on aivan
oma maailmansa, kaikkien saatavilla erilaisten verkko-
alustojen kautta ja siinä auttaa DNA-testi. Kannus-
tamme suvun edustajia tekemään testin, josta voi sel-
vitä sukulaisuussuhteita ja periytyneitä ominaisuuksia,
toki myös perinnöllisiä sairauksia. Aiheesta kerromme
teille jäsenlehden sivuilla edelleenkin.

Sukuneuvosto on laatinut jäsenkyselyn, josta
kerrotaan lisää tässä lehdessä. Linkki kyselyyn lähete-
tään kaikille sähköpostiosoitteensa antaneille jäsenille.
Toki kyselyyn voi vastata puhelimitse, ottamalla yh-
teyttä Juhani Korhoseen. Toivottavasti mahdollisim-
man moni jäsen vastaa kyselyyn, jotta kesäkokoukses-
sa valittava uusi sukuneuvosto voi ottaa ideat ja kehi-
tysehdotukset huomioon sukuseuran tulevassa toimin-
nassa. Kyselyyn on helppoa ja nopeaa vastata ohjeis-
tuksen mukaan.

Kannustan kaikkia tutustumaan sukuseuran ko-
tisivuihin. Niiltä löytyy paljon tietoa, ja mm. aiemmin
julkaistut Wanha Tuomas -jäsenlehdet. Sukukätköilyyn
liittyvät ohjeet löytyvät myös sivustolta. Olisi mukavaa
saada kerättyä vinkkejä jäsenien uusista, sukuun liitty-
vistä mielenkiintoisista tutustumiskohteista, jotka saat-
tavat sijaita eri puolilla Suomea. Lähiseudulla kesäkau-
della vieraillessa voisi poiketa etsimässä kätköä ja pe-
rehtyä paremmin kohteeseen.

Kesäkuun lopulla on jälleen aika kokoontua su-
kuseuran kokoukseen ja juhlaan. Ne pidetään Kylpylä-
hotelli Kunnonpaikassa, Siilinjärvellä sekä Kuopion
seudulla. Ohjelmassa on kokouksen lisäksi mukavaa
yhdessäoloa, verkostoitumista, juhlintaa ja vierailuja
lähialueella. Juhlassa saamme kuulla mm. sukututki-
muksesta, jäsenkyselyn tuloksista ja juuri valmistu-
neesta sukutaulukirjasta. Voimme myös tutustua suku-
tauluihin ja muistella itselle tärkeitä sukulaisia ja hei-
dän historiaansa yhdessä.

Tavataan kesällä sukuseuran tapahtumassa!

Sukulehtemme entinen päätoimittaja palkittiin

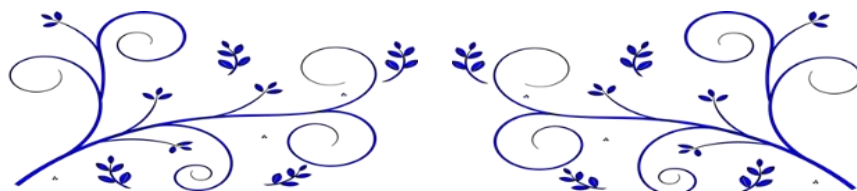
Kristiina Hurmerinta ja *Konneveden kotiseutuyhdistys* saivat vuoden 2024 Keski-Suomen taidepalkinnon. Palkinnon myönsi Taiteen edistämiskeskuksen Keski-Suomen taide-toimikunta tunnustuksena Konneveden Naisten viikko - tapahtuman järjestämisestä. Palkinnon suuruus on 10 000 euroa. Palkinto jaettiin Keski-Suomen kulttuurigaalassa 9.11.2024.

Taidetoimikunta perusteli valintaa näin: ”Naisten viikko on osoittautunut – – korkeatasoiseksi ja monipuoliseksi kulttuuritapahtumaksi. Kokonaisuus yhdistää laadukkaita konsertteja kansallisten kärkevoimien esittäminä, kiinnostavia asiantuntijapuheenvuoroja, makuelämyksiä, kuvataide-näyttelyitä sekä osallistavia, matalan kynnyksen tilaisuuksia.” Tapahtuma järjestettiin kesällä 2024 jo neljännen kerran.

Kuvaja Sanna Saastamoinen-Barrois

Kristiina Hurmerinta

Minä tahdon maljani tyhjentää,
kun ensi leivoset laulaa,
kun koivut on hiirenkorvallaan
ja vuorilla virrat pauhaa.

Ja tahdon ma lauluni lahjoittaa,
kun ensi joutsen soutaa,
kun kukka on puussa
ja kukka on maassa
ja lehdot leikkihin joutaa.

Eino Leino

Korhosten sukukokous ja –juhla

Viikko juhannuksen jälkeen, 28.-29.6.2025. Korhoset kokoontuvat Siilinjärvellä Kylpylähotelli Kunnonpaikassa (os. Jokiharjuntie 3, 70910 Vuorela).

Tervetuloa suvun yhteiseen tapaamiseen Kallaveden rannalle kesäisen Kuopion kupeeseen. Erityistä tämänvuotisessa kolmen vuoden välein järjestettävässä sukutapahtumassa on Korhosten sukutaulujen julkistaminen. Niiden kokoamisen suurtyö on kestänyt kymmeniä vuosia.

Kutsu sukukokoukseen

Vanhan Rautalammin Korhosten sukuseura ry:n sääntömääräinen kokous pidetään lauantaina 28.6.2025 klo 10:30 Kylpylähotelli Kunnonpaikassa, Jokiharjuntie 3, 70910 Vuorela. Mikäli osallistut pelkästään sukukokoukseen 28.6. klo 10:30-12:00 sinulta ei peritä maksuja. Kokouksessa käsitellään sääntömääräiset asiat.

Säännöt osoitteessa [http://rautalamminkorhoset.fi/Sukuseura/Sukuseuran säännöt](http://rautalamminkorhoset.fi/Sukuseura/Sukuseuran_säännöt)

Korhosten viikonlopun ohjelma

Lauantai 28.6.2025

- 9:30 – 10:30 Ilmoittautuminen ja tervetuliaiskahvi
- 10:30 – 12:00 Sukukokous
- 12:00 – 13:00 Lounas
- 13:00 – 15:00 Sukujuhla
 - Sukutaulukirjan julkaiseminen Petri Korhonen, Ilkka Korhonen
 - Sukutarinoiden kirjoittamisen merkitys/Sulo Korhosen elämäntarina Kata Korhonen
 - Terveiset Rapakon takaa Amy Hietapelto
 - Geni-menetelmä sukututkimuksessa Päivi Poikolainen
 - Tanssiesityksiä, musiikkia ym.
- 15:00 – 15:30 Päiväkahvi
- 15:30 – 16:00 Majoittujien sisäänkirjautuminen hotelliin, sukutaulukirjojen jako tilaajille.
- 16:00 – 16:10 Arpajaisten palkintojen arvonta ja jäsenkyselyn palkinnon luovutus.
- 16:10 – 16:30 Jäsenkyselyn tuloksia: Tätä toivomme ja tällaisia olemme Juhani Korhonen
- 16:30 – 17:30 Sukutaulut: Aineiston avaaminen ja siihen tutustuminen Ilkka Korhonen
- 17:30 – 19:00 Tutustuminen sukutauluihin, näyttelyyn ja seurustelua sukulaisten kanssa.
- 19:00 – Yhteinen illallinen (omakustanteinen) ja sen jälkeen vapaamuotoista ohjelmaa.

Lauantaina järjestetään arpajaiset. Arpoja myynnissä klo 9:30–15:30. Varaa mukaan käteistä rahaa, koska myynnissä on arpojen lisäksi, sukuseuran kirjoja, pinssejä sekä uusi Korhosten Sukutaulut -kirja, josta löydät oman sukuhaarasi isoisäsi syntymäajan perusteella. Ostamalla tuotteita paikan päällä säästät postituskulut.

Sunnuntai 29.6.2025

- 7:00 – 9:00 Aamiainen hotellissa majoittujille. Huoneiden luovutus (tai sovittava hotellin kanssa myöhäisemmästä luovutuksesta).
- 9:00 – 12:30 Kiertoaajelu Kuopiossa.
 - Oppaan johdolla tutustuminen Kuopioon (kiertoajelu bussilla, maks. 50 henkeä), käynti sankarihaudoilla ja lopuksi vierailu Ortodoksisessa kirkkomuseossa, jossa opastettu museokierros ja lyhyt hartaushetki (museokortin omaavat – kortti mukaan).
- 12:15 – 12:30 Paluu Kunnonpaikkaan, jossa on mahdollisuus omakustanteiseen ruokailuun.

Ilmoittautuminen

Ilmoittaudu 7.6.2025 mennessä

Suosittelemme sähköistä ilmoittautumista. Lomake löytyy verkkosivuilta <http://www.rautalamminkorhoset.fi>

Mikäli sähköinen ilmoittautuminen ei ole mahdollista, voit ilmoittautua puhelimitse:

Eeva-Liisa Hassinen puh. 050 368 7570 (puhelut mielellään klo 16-19).

Lisätietoja antavat juhlatoimikunnan jäsenet:

Eeva-Liisa Hassinen, eelihas@gmail.com ja puh. 050 368 7570

Juhani Korhonen, mhojk@hotmail.com ja puh. 050 491 6868

Risto Korhonen, risto.korhonen@ilonait.fi ja puh. 040 505 76 55

Maksut

Lauantai: Koko päivä 32 €/henkilö (alle 4v lapset ilmaiseksi)

Sunnuntai: Kiertojoulu 28 € tai mikäli osallistujalla on voimassa oleva museokortti 20 €.

Maksut 8.6.2025 mennessä Vanhan Rautalammin Korhoset sukuseura ry:n tilille:

IBAN: FI71 5510 0020 0130 92. Viestikenttään: 28.6.2025, osallistujan nimi ja paikkakunta.

Majoittuminen Kunnanpaikassa

Mikäli haluat majoittua Kunnanpaikan hotellissa, sinun tulee varata majoitus omatoimisesti. Kerro majoitusta varatessasi, että olet osallistumassa Korhosten sukkokoukseen. Siellä huomioidaan sopimushinnat, jotka ovat voimassa 28.5.2025 asti.

Lisätietoa Kunnanpaikasta saa kätevimmin heidän kotisivuiltaan:

<https://kunnanpaikka.com/50-kunnon-vuotta/>

Mitä muuta Kuopiossa kesäkuun viimeisenä viikonloppuna

KUPS – HJK jalkapallopele perjantaina 27.6.2025

Viinijuhlat Satamassa 27.6.-5.7.2025

Kunnanpaikka Kallavedeltä nähtynä. Huoltoliiton omistama kylpylähotelli täytti 50 vuotta viime syksynä (16.9.2024). Alun perin laitos perustettiin maaseudun naisten kuntouttamiseen. Jobtoahmona oli Pohjois-savolainen kansanedustaja Katri-Helena Eskelinen ja hankkeen suojelijana toimi silloinen tasavallan presidentti Urho Kekkonen.

Kuopion kaupungin tervehdys

Tervetuloa juhliwaan Kuopioon!

Kuopio täyttää tänä vuonna 250 vuotta. Kaupunki on kudelma kautta historian kaupungissa asuneiden ihmisten elämäntarinoita. Yhdessä tarinat muodostavat koko kaupungin tarinan. Kuopiolaisuus on vahva tunne ja tila, jopa rakkaus, jonka voi kokea myös muualta muuttaneet. Meille nykykuopiolaisille on annettu hieno hetki eletäväksi. Saamme olla yhdessä tekemässä ja juhlimassa Kuopion kaupungin juhluvuotta!

250-vuodessa Kuopio on kehittynyt yhdeksi merkittäväksi valtakunnan keskuksiksi. Olemme tänään yli 125.000 asukkaan kansainvälinen ja kasvava hyvinvointi- ja terveysosaamisen sekä turvallisuuden kärki kaupunki, joka *on yhdistelmä omannäköistä elämää, alueen huippuosaamista ja yhteisön voimaa. Yliopisto- ja kulttuurikaupungin kainalossa, vain kolmen vartin päässä Mualiman navalta kohoaa Tabko ja Tabkon huikeat reitistöt, golfkentät, rinteet ja ravintolat. Vapaa-ajan viettomahdollisuudet vailla vertaa.*

Alueemme on uniikki yhdistelmä tiedettä, taidetta, teknologiaa, urheilua ja kulttuuria. Hyvää elämää. Täällä odottamattomat ja epätavallisetkin kohtaamiset ovat muikoiden tarinoiden taustalla. Täällä on oivallettu elämästä jotakin olennaista. Se oivallus soi musiikkina, näkyy tanssin liikkeenä, humisee Puijon metsien hiljaisuudessa, loiskii Kallaveden aalloilla ja heijastuu pilkkeenä ihmisten silmäkulmissa. Se on välittämistä ja myönteistä uteliaisuutta uudelle. Me Kuopiona haluamme olla hyvän elämän pääkaupunki kaikille kuopiolaisille ja esimerkkinä muulle maailmalle. Me olemme sitä vilpittömästi ja täydestä sydäimestä. Me vaalimme Minna Canthin henkeä, puhumme tärkeistä asioista ja olemme valmiina tekemään niiden eteen työtä.

Me kysymme kuopiolaisilta lapsilta ja futuristilta millaisena he näkevät Kuopion 50 vuoden kuluttua, kun kaupunki täyttää 300 vuotta. Lasten sukupolven päätarina on, että heidän täytyy rakentaa kohtuullistettu ja planeetan kestävä järjestelmä. Vastauksissa kaivataan kauneutta, yhteyttä ja kiireettömyyttä: Teleportamalla haluttiin kuriin kiire ja kiusaaminen, kaivattiin yhteisiä tiloja, kauneutta, värikkyyttä ja vihreyttä, toritansseja, yhteiskeittiöitä, akvaario, seikkailupuisto ja koiranäyttelyitä. Paikkoja kohdata ja olla yhdessä.

Tulevaisuuden Kuopio, sellaisena kuin lapset ja futuristi sen näkevät, on siis parhaimmillaan jotain sellaista, joka Kuopio on ollut myös ennen: kestävä kehityksen periaatteita noudattava vehreän värikäs kaupunki, jossa vanha ja uusi yhdistyvät ja ihmiset viettävät aikaa yhdessä.

Juhlavuoden virallinen ohjelma kootaan Kuopion seuran tapahtumakalenteriin, joka löytyy osoitteesta www.kuopio250.fi

Lämpimästi tervetuloa juhliwaan Kuopioon!

Kirsi Soininen
markkinointijohtaja
Kuopion kaupunki

Jäsenkysely

Yhdistyksemme järjestää jäsenkyselyn kerätäkseen palautetta ja kehitysideoita jäseniltään. Kyselyllä saatu palaute auttaa ensi kesänä toimintansa aloittavaa sukuneuvostoa kertomalla heille jäsenistön toiveita. Lisäksi saamme tietoa jäsenkunnan rakenteesta. Eli millaisia me olemme.

Kysely toteutetaan nettikyselynä. Vastaamaan kysymyksiin pääse sukuseuran verkkosivujen kautta

<http://www.rautalamminkorhoset.fi>.

Nettilomake sulkeutuu 31.5.2025.

Mikäli sinulla ei ole mahdollisuutta käyttää nettiä, voit osallistua kyselyyn puhelimitse. Osallistumismahdollisuus puhelimitse on 31.5.2025 asti. Soita Juhani Korhoselle p. 050-4916868 mielellään klo 15-17 välisenä aikana. Voit näin toimien vastata kyselyssä esitettyihin kysymyksiin ja lomake täytetään puolestasi.

Jäsenkyselyn tulokset esitellään 28.6.2025 sukukokouksen yhteydessä. Nykyinen sukuneuvosto toivoo mahdollisimman runsasta osanottoa kyselyyn. Kaikkien nimensä ja yhteystietonsa ilmoittaneiden kesken arvotaan ensi kesänä ilmestynyt noin 400 sivuinen Korhosten Sukutaulut -kirja.

VÄÄKSYN KONEPISTE LAHDEN KONEPISTE

VENEKAUPPA.COM | VENEILIJÄN PARAS KAVERI

Sea Doo -vesijetit Vääksyn Konepisteestä

TM ja BRP-logot ovat Bombardier Recreational Products Inc.:n tai sen tytäryhtiöiden tavaramerkkejä.

VÄÄKSY MYynti

Vehkoontie 1
17200 Vääksy
p. 010 271 7410
myynti@venekauppa.com

VÄÄKSY HUOLTO-, VARAOSA- JA

TALVISÄILYTYSPALVELUT
Vehkoontie 3
17200 Vääksy
p. 010 271 7412
huolto@venekauppa.com

HUOLTO- ja VARASOSAPALVELUT

Telakkakatu 5
15140 Lahti
p. 030 271 7411
lahti@venekauppa.com

Uusi Sukutaulut -kirja on valmistunut

Pitkän selvitystyön tuloksena on valmistunut uusi ja erittäin upea **Sukutaulut-kirja**, *Rautalammin Korhosten sukupolvet I–XI*, käsittäen ajanjakson 1500–1800 luvut. Se sisältää vanhan sukukirjan taulut täydennettyinä sekä täysin uudet taulut sukupolvista VII–XI, yhteensä enemmän kuin 900 taulua ja kahdeksan ja puoli tuhatta ihmistä. Sivuja kirjaan tulee 422.

Korhosten ohella siinä on tuhatkunta muiden sukujen jäsentä puolisoina, puolisoitten vanhempina sekä puolisoitten entisinä tai myöhemmin puolisoina. Kirjassa on siis tutkittavaa monen muunkin suvun jäsenille kuin Korhosille.

Uusi Sukutaulut -kirja on niin merkittävä teos, että se kannattaa hankkia omaksi. Se on samalla sekä hämmästyttävä, että ihastuttava teos. Kirja julkaistaan kesän sukujuhlissa Siilinjärvellä. Sen hinta on 30 €/kpl ja sukujuhlissa sitä myydään tarjouksessa 2 kpl yhteishintaan 50 €.

Kirja on kuitenkin tilattavissa ennakkoon samalla tavalla kuin sukuseuramme muutkin myyntituotteet netistä tai sähköpostitse osoitteella:
<https://rautalamminkorhonet.fi/myytavat-tuotteet>, tai

Seppo Korhonen
Ketsunmäentie 83, 41370 Kuusa
puh. 0400 642 649
sähköposti seppo.korhonen@korhonenoy.com

Toukokuun loppuun mennessä ennakkotilauksensa tehneillä on mahdollisuus noutaa kirja sukukokouksesta ja säästää silloin postikulut. Muutoin postitukset alkavat vasta sukujuhlan jälkeen heinäkuussa. Tällöin hintaan lisätään postimaksu lähetyspainon mukaan. Vanhaakin sukukirjaa, jossa on sukutaulujen lisäksi runsaasti taustoittavia artikkeleita, on vielä saatavissa. Vihta-Paavon runot ja laulut -kirjaa löytyy myös varastosta.

Katso Rautalammin tapahtumat ja palvelut kunnan sivuilta, tervetuloa!

Nestori Korhonen – poliisi ja kyläseppä

Marja Suihkonen, Rautalampi

Isoisäni Nestori Villenpoika Korhonen syntyi Rautalammillä, nykyisen Hankasalmen Kärkkäälässä 2.5.1889. Hänen vanhempansa olivat talollinen Ville Heikinpoika Korhonen (s.1852) ja Vilhelmiina Eliak-sentytär Pietiläinen (1853-1915).

Villen ja Miinan perheeseen syntyi kahdeksan lasta, jotka kaikki elivät aikuisikään saakka. Lapset olivat Emma (s. 1875), Riikka (s.1877), Manta (1880-1967), Emilia (1882-1975), Ville (s.1886), Nestori (1889-1958), Lyydia (s.1894) ja Hilma Maria (1896-1980).

Perhe asui ensin isä-Villen syntymäkodissa Kärkkäälän Muikkuniemi 55, ja elanto tuli maanviljelyksestä, metsästä ja varmaan muistakin raskaista töistä. Ville ja Nestori syntyivät Kärkkäälä 31 Ranttilassa ja nuorimmat työt Kynsivesi 4 Mäkelässä, jonne perhe muutti 1894 Nestorin ollessa viiden vanha. Mäkelä kuului Viitalahden kinkeripiiriin, ja tarkempien tietojen puuttuessa arvelen, että Nestori oppi lukemisen, laskemisen ja muut perustiedot kiertokoulussa. Työhön tartuttiin varhain. Taloissa asui paljon väkeä, ja Nestori ja muut lapset oppivat monia hyödyllisiä taitoja elannon hankkimiseksi.

1900-luvun alkuvuosina Nestori tapasi Maria Heikintytär Hännisen, joka oli kotoisin nykyisen Konneveden kunnan Hanhitaipaleen kylästä. Nestori ja Maria solmivat avioliiton syksyllä 1908. He asuivat ensimmäiset yhteiset vuotensa Mäkelässä yhdessä Nestorin vanhempien ja osan sisaruksista kanssa. Ensimmäinen lapsi Eino syntyi elokuussa 1909 ja toinen, ainoa tytär Helmi kesäkuussa 1911.

Nestorin ja Marian tarinan ensimmäinen yllättävä tieto, minkä löysin Hankasalmen kirkonkirjoista oli heidän muuttonsa Lappeenrantaan kesäkuussa 1912. Mikä sai heidät lähtemään matkaan senaikaisissa oloissa 3-vuotiaan Einon ja juuri vuoden ikäisen Helmin kanssa? Ehkä halu päästä elämään omaa elämää, ja todennäköisesti toive paremmista ansioista. Lähisuvusta ei tiedetä kenenkään asuneen sielläpäin. Nestorin nimike muuttokirjassa oli talonpoika. Kymijoen alueella uitettiin tukkeja ja harjoitettiin sahatoimintaa. Lappeenrannan vieressä Lappeen Rutolan yli tuhat työntekijää työllistänyt saha oli tuhoutunut tulipalossa 1911. Sen tilalle rakennettiin suurempi saha, joten rakennustyöt ovat todennäköisesti olleet edelleen käynnissä 1912 muuton aikoihin. Sahaakin suurempi työnantaja oli Rutolan ylivientilaitos, jonka tehtävänä oli siirtää puuta rullarataa ja uittoränniä pitkin Saimaalta Kymijoen vesistöön vesistöjä erottavan kapean kannaksen poikki. Uitto työllisti enimmillään noin tuhat ihmistä vuodessa.

Nestori Korhonen Riuttaniemen pihassa

Kolmas lapsi Väinö syntyi lokakuussa 1913. Tarkkaa tietoa perheen asuinpaikasta tai olosuhteista ei ole vielä löytynyt. Ehkä he asuivat sahan työntekijöiden asuinrakennuksessa tai jossakin muualla, minkä saivat järjestettyä. Alkoivatko olosuhteet kolmen pienen lapsen kanssa suvun avun puuttuessa olla liian raskaat? Ehkä paluu vaatimattomaan, mutta tuttuun ympäristöön Kynsiveden kylään ja Mäkelään tuntui sittenkin hyvältä vaihtoehdolta. Paluumuuttokirja otettiin Lappeen seurakunnasta 31.12.1913 ja merkittiin Hankasalmen seurakunnan sisäänmuuttaneisiin 4.2.1914. Nestorin nimike oli nyt itsellinen. Väinö-vauva puuttuu muuttokirjasta kokonaan. Hänen syntymäpaikkansa on kirjoissa Hankasalmi, kuten vanhempienkin lasten. Hänet on kastettu 16.12.1913 ja

Nestori ja Maria Korhosen bääkuva

kummeina toimivat Nestorin sisar Emilia ja aviomiehensä Matti Hantunen. Perhe oli lähtenyt siis aika pian lapsen synnyttyä, mutta tiedot kulkivat hitaammin kuin nykyisin.

Kirkonkirjojen lisäksi ei noilta vuosilta ole tietoon tullut perhettä koskevia tietoja. Päiväkirjoja tai kirjeitä ei ole löytynyt. Todennäköisesti Nestori työskenteli kotitilalla ja teki muita töitä tilanteen mukaan. Neljäs lapsi Heikki syntyi helmikuussa 1915 ja saman vuoden syksyllä kuoli Nestorin äiti Vilhelmiina. Joulukuussa 1916 syntyi Jaakko.

Säilyneen suullisen tiedon mukaan perhe ei pystynyt pitämään Mäkelää. Nestorin vanhemmat sisarukset olivat jo löytäneet omat puolisonsa ja asettuneet muualle. Mäkelään tuli henkikirjojen mukaan vanhaa Villeä parikymmentä vuotta nuorempi tilanhoitaja perheeseen, vaikka tila oli edelleen Villen omistuksessa. Ville ja hänen sisarensa Anna Kristiina asuivat tilalla ainakin vielä 1920.

Nestorilla ja Marialla oli omat tulevaisuuden suunnitelmansa. He muuttivat viiden lapsensa kanssa Marian lapsuudenkotiin Riuttaniemeen, Siikakoski 14, kesäkuussa 1917. Siellä asuivat isä Heikki Heikinpoika Hänninen (1858-1931), äiti Anna-Liisa Pietiläinen (1830-1926), Marian sisarukset Aukust (1898-1970), Ida (1900-1975), Hilma (1903-1984) ja itsellinen Iisakki Liimatainen (s. 1895).

Näinä vuosina, joita olen maininnut Nestorin perheen ja lähisuvun merkipaaluina, tapahtui maassamme osana maailmanhistoriaa suuria mullistuksia ja tapahtumia, jotka vaikuttivat perheen elämään ja todennäköisesti ohjasivat Nestorin työasioita tiettyyn suuntaan. Vuonna 1866 astui Suomen suuriruhtinaskunnassa voimaan paloviinan kotipolttokielto ja raittiusaate eteni monella rintamalla. Venäjän keisarikunta kukistui 1917 helmikuun vallankumouksessa, ja valta siirtyi väliaikaiselle hallitukselle. Se vahvisti 1.6.1917 Suomen kieltoain, jota oli pyritty saamaan voimaan jo aiemmin, mutta senaatti oli estänyt sen. Talonpoikien vuosisataista oikeutta kotipolttoon ei voitu estää lainsäädännöllä. Vanhat taidot säilyivät ja toiminta jatkui edelleen. Tehtiin toimenpiteitä ilmiön karsimiseksi.

Kuopiossa ilmestynyt sanomalehti Savotar julkaisi 14.3.1917 seuraavan uutisen: ”Korvausten ja palkintojen jako viina-asetuksia vastaan tehtyjen rikkomusten ilmi- ja syytteen saattamiseksi Kuopion läänistä w:ltä 1916. Palkintoja: Mäkitupalainen Nestor Korhonen, Rautalammin pit. 30:- ” Tekstistä käy ilmi, että kaikkiaan oli käytettävissä 4500 markan määräraha.

Vuoden 1917 lokakuussa bolševikit ottivat Venäjällä vallan käsiinsä, eikä toimetonna ollut Nestori Korhonenkaan. Savon Sanomat kirjoitti 26.11.1917 artikkelin: ”Viinateollisuuden kehitys Rautalammillä. Poliisi Nestor Korhonen tutki tämän kuun 7. päivänä

kahden miehen kanssa viinateollisuuden tarkastuksella Rautalammin Kärkkäälässä Myllyahon torpassa...”

Suomen eduskunta hyväksyi Suomen itsenäisyysjulistuksen 6.12.1917. Historian vääjäämättömänä seurauksena osana ensimmäisen maailmansodan aiheuttamaa muutospainetta käytiin Suomessa verinen sisällissota 27.1.-15.5.1918.

Nestorin ja Marian kuudes lapsi Viljo syntyi huhtikuussa 1918. Arkinen elämä jatkui sodasta ja epävakasta oloista huolimatta. Lehmät lypsettiin kaksi kertaa päivässä, muut eläimet ja talon työt hoidettiin, ruokaa laitettiin, saunaa lämmitettiin jne. Lähellä olivat puhtaat, kalaisat järvet ja metsät karjapolkuineen ja marjamättäineen. Ympärillä oli tuttua väkeä ja omaa sukua. Nestorin perheen elämässä oli paljon asioita, joita me nykyään kaipaamme, mutta myös karu arki. Pitkistä väkimatkoista ja muista haasteista huolimatta hoiti alle 30-vuotias Nestori poliisin tehtävänsä hyvin. Sanomalehti Savo julkaisi 22.10.1918 uutisen: ”Poliisikonstaapelit. Läänin maaherra on vakinaiseksi poliisikonstaapeleiksi määrännyt Rautalammin ruununnimismiespiiriin Nestor Korhosen ja Suonenjoen ruununnimismiespiiriin August Vehviläisen.”

Nestori poliisivaatteissa

Riuttaniemeenkin kuljettiin noina aikoina hevospelillä, kävellen tai hiihtäen ja vesiteitä pitkin. Nestorin työajoista tai vapaapäivistä ei ole tietoa, mutta on selvää, että kotiin hän ei voinut joka yöksi tulla. Työrupeamat saattoivat kestää pitkäänkin. Perheen alkuvuosien tiedetään olleen taloudellisesti niukkoja, mutta jälkipolville on säilynyt tieto, että Nestori hankki poliisivuosien aikana auton. Koska kotiin ei ollut autolla ajettavaa tietä, säilytti Nestori autoa Pärekanakaalla, jonne nykyteitä pitkin on 15 km.

Oikotie oli huomattavasti lyhyempi. Nestori souti tai hiihti kotoa salmen yli ja jatkoi metsätietä pyörällä tai hiihtäen Pärekanalle. Auto oli Nestorilla käytössä pitkään. Myöhemmin vuosina tiedetään hänen ajaneen sillä asioita perheelle ja muillekin ihmisille. Vielä 1980-luvulla oli ruostunut autovanhus Pärekan riihen takana.

Poliisien tehtävät olivat monenmoisia noinakin vuosina. Kieltolaista huolimatta viina virtasi. Kutsu saattoi tulla kievarista, jossa päihtynyt mies riehui eikä suostunut poistumaan paikalta. Kun kävi ilmi, että Nestori Korhonen oli tulossa paikalle, päätti riehuja poistua paikalta. Perimätieto kertoo, että muuan Aksu oli rauhoittunut, kun oli tuijottanut Nestorin silmiin ja nähnyt niistä, että ”armo ei ole odotettavissa, ennen tulee kuolema”. Sanottiin, että Nestorin pamppu heilahti helposti. Varmasti totta, eikä hän ollut ainoa. Osa paikkakunnan poliiseista oli tunnettuja kovista otteistaan ja se oli ajan henki. Kovan mielikuvan luominen saattoi Nestorillakin olla tietoinen valinta ja itsesuojelu.

Nuoren tasavaltamme alkuajat olivat haasteelliset myös taloudellisessa mielessä. Verotusta säätelevät lait olivat peräisin Venäjän vallan ajalta. Veronkanto kunnissa oli nimismiesten vastuulla poliisitoimen ohella. Sanomalehti Savon Jääkäriässä julkaistiin 26.11.1919 uutinen: ”Ulosottoapulaiset. Rautalammin piirin nimismies, sotakamreeri Gustav Matias Kaleniuksen ulosottoapulaiseksi kahden kuukauden ajaksi, luettuna tämän kuun 19. päivästä, on läänin maaherra määrännyt poliisikonstaapeli Nestor Korhosen nimismies Kaloniuksen edesvastauksella uloskannoista ja rahavarojen tilityksestä kruununvuodille.” Näin mentiin eteenpäin, ja perheen seitsemäs lapsi Oiva syntyi helmikuussa 1920.

Salapoltto jatkui edelleen. Kuopion Sanomat kertoi 13.4.1921, että poliisikonstaapelit Nestor Korhonen ja Heikki Hytönen olivat tehneet tarkastusmatkan Kärkkäälään, jossa Hytönen oli esiintynyt tukkimiehenä alkaen kysellä viinaa viinatrokareilta, ja näin saatiin narratuksi kaksi paikkakunnalla tunnettua miestä myymään hänelle viinaa. Seuraavana aamuna oli jatkettu tarkastusta erään talollisen avustamana. Erään talon mailta löytyi viinatehdas, jossa oli kahdet ajanmukaiset välineet. Ne rikottiin heti. Tehtaalta johti polku torppaan, jossa edellisenä yönä poliisit kävivät viinan ostolla. Vielä samana päivänä löytyi viinatehdas samasta kylästä. Sielläkin hävitettiin koko kalusto ja 75 litraa keittämätöntä rankkia. Paikalla oli harjoitettu tätä kotiteollisuutta pitkään, koska siellä oli kymmeniä vanhoja laitteita.

30.12.1921 saatiin lukea Savon Kansan artikkeli Viinanviljelys Konnevedellä. Viikkoa aikaisemmin olivat poliisikonstaapelit Nestor Korhonen ja Ville Savolainen sekä kunnan raittiudenvalvojat Kalle Hyvönen,

Isak Oksanen ja Ville Vilhunen hävittäneet viinatehtaan tietyn talon mailta, läheltä torppaa. Torpan mies oli parhaillaan kiinnittämässä piippua. Tehtaalta löytyi 150 litraa keittämätöntä rankkia ja ajanmukainen kalusto, joka rikottiin ja torppari haastettiin käräjiin. Sen jälkeen löysivät samat poliisit talon pajasta tehtaan, jolla oli ehditty keittää ja tuotos viedä pois. Kuitenkin talossa toimitetun kotitarkastuksen perusteella haastettiin talon isäntä oikeuteen vastaamaan teoistaan. Lisäksi mainittiin, että kyseisen talon lähellä oli salapoltto harjoitettu jo pitkään, ja isäntä ollut ennenkin syytettynä viinarikoksista.

Nestori oli siis kiireinen mies poliisitoimensa vuoksi. Vuoden 1922 henkikirjojen mukaan hänen perheensä asui edelleen Riuttaniemessä. Kahdeksas lapsi Martti syntyi heinäkuussa 1922.

Poliisitointa kehitettiin tsaarinvallan aikaisesta hallinnosta uuteen suuntaan. Sanomalehti Keskisuomalaisesta saatiin lukea asiasta 7.4.1923: ”Poliisikonstaapelit. Kuopion läänin maaherra on määrännyt tk. 15 pstä lukien poliisikonstaapeli Taneli Kohvakan asuinpaikaksi Rautalammin pitäjän kirkonkylän, sekä toiminta-alueeksi Rautalammin pitäjän Hanhitaipaleen, Ihalaisten, Hankamäen ja Vaajasalmen kylät kokonaisuudessaan, sekä eteläisen osan Rautalammin pitäjän Rautalammin kylää; poliisikonstaapeli David Ristisen asuinpaikaksi Konneveden pitäjän kirkonkylän, sekä toiminta-alueeksi koko Konneveden pitäjän, poliisikonstaapeli Nestor Korhosen asuinpaikaksi Kerkonkosken seudun Rautalammin pitäjän Kerkonjoensuun kylästä, sekä toiminta-alueeksi Kerkonjoensuun, Haapamäen, Juurikkaniemen, Kuuslahden ja Sonkarinsaaren kylät kokonaisuudessaan, sekä pohjoisen osan Rautalammin kylää.”

Hengästyttävä työtahti jatkui edelleen. Mikkelin Sanomat kirjoitti 16.5.1924: ”Viinatehtaita hävitetty. Huhtikuun 29. päivänä hävittivät poliisit Nestor Korhonen ja Taneli Kohvakka sekä raittiudenvalvoja Ville Vilhunen Piekämäen ja Rautalammin rajalla, Piekämäen puolella käynnissä olevan viinatehtaan.” Kerrottiin, että keittäjien jäljillä ollaan. Samat poliisit hävittivät seuraavana päivänä Rautalammin puolella erään talon mailta viinatehtaan, josta lähes kaikki arvokas kalusto oli viety pois. Loput tuhottiin. Tunnetut tekijät saivat haasteen käräjille. Samana päivänä hävittivät Korhonen ja Vilhunen viinatehtaan Rantasalmen pitäjän Suoliveden kylästä eräästä torpasta. Keittämätöntä rankkia oli 100 litraa. Kalusto tuhottiin ja tekijän kerrottiin saavan kutsun käräjille.

Maria ja lapset kodin edustalla

Syyskuussa 1924 kohtasi Nestorin ja Marian perhettä suuri suru. 15-vuotias Eino oli metsästävässä vesilintuja kodin lähistöllä Konneveden rannalla ja joutui metsästysonnettomuuden uhriksi. Hän menehtyi tapahtumapaikalla muutamissa minuuteissa. Voi vain pohtia mielessään, miten ja mihin kaikkeen tuo onnettomuus vaikutti. Helmi, nyt lapsista vanhin, 13-vuotias, oli rivakka jo silloin ja teki parhaansa kaikessa mihin pystyi. Pojista vanhin oli 11-vuotias Väinö. Perhe oli suuren muutoksen keskellä. Nestorin oli aika tehdä tärkeä päätös. Häntä tarvittiin nyt eniten kotona.

Sisä-Savo julkaisi 21.2.1925 uutisen: ”Poliisikonstaapelit. Tehdyn anomuksen johdosta on Kuopion läänin maaherra myöntänyt eron toimestaan Rautalammin piirin poliisikonstaapeli Nestor Korhoselle, lukien tulevan maaliskuun 1 p:stä.”

Elämä jatkui surusta huolimatta. Oma koti, jota oli todennäköisesti rakennettu vähitellen Riuttaniemestä lohkotulle tilalle, oli valmistunut 1923-1924, näin voi päätellä Mariasta ja lapsista otetusta valokuvasta. Pihapiiriin rakennettiin tuvan ja parin kamarin talo, navetta pienelle lypsykarjalle, aitat, paja ja sauna. Nestorin loppuelämän työ maanviljelijänä, remonttimiehenä ja seppänä tapahtui nyt kotoa käsin.

Marraskuussa 1925 syntyi Nestorin ja Marian yhdeksäs lapsi Toivo, isäni. Olen joskus miettinyt hänen nimivalintaansa. Toivo oli toki yleinen nimi noihin aikoihin, mutta oliko taustalla ajatus; tapahtuipa mitä tahansa, aina on toivoa. Maria oli Toivon syntyesässä 41 ja Nestori 36-vuotias.

Nestorin poliisivuosiin verrattuna elämä oli varmaan rauhallisempaa, vaikka työtä ja huolta ison perheen eteenpäinviemisessä oli vanhemmilla yllin kyllin. Auton hankkiminen ja kodin rakentaminen veivät pal-

jon varoja muun välttämättömän ohella. Perimätieto kertoo, että ”alkuaikoina oli ollut niin tiukkaa, että vanhimmat pojat eivät aina päässeet kansakouluun kilometrien päähän yhtä aikaa, koska kolme joutui välillä käyttämään samoja saappaita”. Tiedetään, että riuttaniemeläiset auttoivat. Saattaa olla, että apua pyydettiin kitsaammin kuin saatiin.

Nestorin koko poliisiuran ajan vaikuttanut, epäonnistuneeksi havaittu kielto-laki päättyi lopulta 5.4.1932. Sen loppuminen tuskin vaikutti suuremmin Riuttalan talonväen asioihin. Suomessa ja Euroopassa tapahtui poliittisia mullistuksia ja asioita seurattiin parhaan mukaan. Arvelen, että ainakin Riuttaniemeen tuli sanomalehtiä ja hankittiin radio. Siispä tiedettiin, että sodan

uhka oli todellinen.

Toinen maailmansota alkoi 1.9.1939 Saksan hyökättyä Puolaan ja Suomen talvisota 30.11.1939. Sen syttymistä edelsivät neuvottelut, joissa Suomea painostettiin siirtämään itäraja kauemmaksi Leningradin suurkaupungista. Varotoimenpiteenä Suomi aloitti lokakuussa armeijan kertausharjoitukset.

Nestorin ja Marian pojista kolme oli ehtinyt suorittaa varusmiespalveluksen vuosina 1936-1938. Heistä Jaakko aloitti 22-vuotiaana palveluksen pioneerinä 10.9.1939 ja kaatui 1.12.1939 Kivennavalla jääden kentälle. Oiva aloitti varusmiespalveluksen talvisodan päätyttyä maaliskuussa 1940. Kantakortissa ei ole merkintää reserviin siirtämisestä. Jatkosota alkoi 25.6.1941. Oiva haavoittui sotamiehenä 26.7.1941 Repolassa ja kuoli 21-vuotiaana Kuopion sotilassairaalas-
sa 31.1.1942. Nestori sai Pohjois-Savon sotilaspiiristä 1.2. päivätyyn ilmoituksen tulla hakemaan Oivan ruumis Hankasalmen rautatieasemalta. Oiva on haudattu Konneveden sankarihautausmaahan. Sinne sai Jaakko-
kin muistohaudan.

Veljeksistä kaikkiaan kuusi osallistui talvi-, jatkotai Lapin sotaan. Jaakko ja Oiva menettivät henkensä, ja yksi veljes haavoittui vakavasti. Myös Helmi antoi isänmaalle raskaan uhrin. Hänen aviopuolisonsa pioneeri Väinö Makkonen kaatui 32-vuotiaana 3.8.1941 Rautjärvellä. Hänet on haudattu Hankasalmen sankarihautausmaahan.

Kaikesta tuskasta huolimatta elämä jatkui Riuttalassa ja jo omilleen muuttaneiden veljesten kodeissa, myös kahden sotelesken kodissa. Ei ollut muuta mahdollisuutta. Suomessa alkoi jälleenrakentamisen aika, ja sotakorvauksia maksettiin syksyyn 1952 saakka. Luovutettujen alueiden siirtoväki asutettiin, myös rintamalta palanneet sotilaat, mikäli he olivat siihen oikeutettuja. Säännöstelytaloutta jatkettiin sodan jälkeenkin ja kuponkeja leikattiin 1950-luvulle saakka.

Kotitalo Riuttala

Nestorin ja Marian elämästä ei ole säilynyt juurikaan tarkkoja päivämääriin sidottuja tietoja sodan jälkeen. Itseäni kahdeksan vuotta vanhempi Mirja-serkku kertoi muistona Maria-mummosta, että hän sai joka jouluksi mummolta kauniisti kirjaillun esiliinan. Maria kuoli 69-vuotiaana 23.12.1953. Hän oli navetassa lypsyllä, ja sieltä tuvassa olleet hänet löysivät lehmän kupeelta, kun läksivät katsomaan, miksi ei ahertajaa jo kuulu. Leskeksi jääneen Nestorin elämässä alkoi vähitellen toisenlainen vaihe työnteon suhteen. Hän kulki tekemässä sepän töitä kauempanakin, kun ei enää ollut puolisoa kotona odottamassa. Tiedetään hänen olleen Kivisalmen Mäkäranielessä pitkän ajan työrupeamallaan.

Jos lie Nestori ollut tiukaksi poliisiksi mainittu nuorempana, olivat elämän käänteet ja aika tuoneet mukanaan toisenlaisia sävyjä. Äitini kertoi minulle, kun keräsin sukututkimusta varten talteen pienimmätkin tiedonmuruset, että Nestori-pappa oli ollut meillä Rautalammillä käymässä minun ollessa parikolmevuotias. Olin esitellyt papalle kaikki temppuni, kuin vain pieni lapsi osaa. Äiti kertoi, että Nestori oli ihastuksissaan nauraa kiherrellyt ja tuuminut, että 'voe mahoton tuota tyttöä'.

Markku-serkku kertoi, että Nestori oli luvannut ostaa hänelle polkupyörän. Se jäi kuitenkin ostamatta, sillä kuolema ehti ensin. Nestori kuoli kalamatkalla Konnevedellä 12.6.1958. Hän oli palannut venepaikalleen, mutta ei ollut pystynyt nousemaan pois veneestä sairauskohtauksen saatuaan. Vielä kerran sanomalehdellä oli asiaa Nestori Korhosesta. Keskisuomalainen, kesäkuussa 1958, osa tekstiä: "Kuolema kalamatkalla.

Nestor Korhonen oli kuollessaan 69-vuotias. Korhonen toimi nuorempana pitkäkhön ajan poliisina Rautalammillä, mutta siirtyi sittemmin maanviljelijäksi Konnevedelle. Ennen muuta hänet tunnettiin kuitenkin erinomaisena seppänä ja remonttimiehenä. Ihmisenä miellyttävän poismenneen erikoisharrastuksena oli kalastus."

Nestorin ja Marian lapset saivat yhteensä kolmesta lasta vuosina 1938-1963. Me kahdeksan lastenlasta, jotka olemme täällä edelleen, muistelemme ja ihmettelemme sitkeitä isovanhempiamme. Ehkäpä Nestorin tarinan jotkut salaisuudet selviävät aikanaan.

Tiedot ja materiaalin kokosi usean vuoden kuluessa:

Mirja Jalkanen
Eero ja Maarit Korhonen
Markku Korhonen
Sirkka Mäkinen
Marja Suihkonen

Lähteet:

Rautalammin ja Hankasalmen kirkonkirjat digitoituina SSHY:n jäsensivuilla
Kansallisarkiston digitoitua sanomalehdet
Kansallisarkiston kantakortit
Wanha Tuomas 2015
Riitta Hänninen: Venekoski. Entisaikaa kahdelta puolen jokea.
Puolustusministeriön digitalisoidut artikkelit, joissa useita lähteitä.

Mylläri Werner Korhonen

Eeva Takala, Äänekoski

Isoisäni Johan Korhonen (1892–1976) oli kasvanut lapsuutensa Keskisen myllyllä Konginkankaalla. Hänen isänsä Werner (1858-1917) oli siellä myllärinä. Olen käynyt myllypaikalla jo 1990-luvulla sekä viimeksi muutama vuosi sitten. Selvitellessäni sukuni taustoja olen perehtynyt Keskisen historiaan ja halunnut kirjoittaa myllyn sekä Wernerin tarinat muistiin.

Teksti perustuu pitkälti äänekoskelaisen *Olavi Hytösen* (1936–) haastatteluihin. Hänen pappansa **August Hytönen** (1874–1954) toimi myllärinä Keskisen myllyssä Werner Korhosen jälkeen. Lisäksi olen haastatellut edesmennyt **Toivo Liimataista** 1990-luvulla. Hän asui Keskisessä kymmeniä vuosia myllytoiminnan loputtua. Pääsin 2000-luvun alussa haastattelemaan myös edesmennyt konginkankaa-laista **Vieno Hytöstä**, joka oli mylläri August Hytösen veljen miniä ja asunut Liimattalassa vuosikymmeniä.

Myllyvanhus 1960-luvulla. Kuva Olavi Hytönen

Wernerin elämä Saarijärveltä Konginkankaalle

Werner Matinpoika Korhonen oli syntynyt Saarijärvellä, Pyhäjärven Mäkelässä 17.8.1858. Hänen isänsä oli Matti Erikinpoika Korhonen, joka oli syntynyt 25.4.1830 Rautalammilla ja mennyt avioon 9.4.1855 saarijärveläisen Maria Juhontytär Vesterisen kanssa. Hän oli syntynyt 7.5.1833. Perheeseen syntyi kolme lasta. Wernerin isosisko Erika 28.1.1856 ja pikusisko Karoliina 21.9.1861. Wernerin isä kuoli 38-vuotiaana 25.8.1868 Wernerin ollessa 10-vuotias.

Werner meni naimisiin 20-vuotiaana saarijärveläisen Maria Juhontytär Niemelän kanssa 29.12.1878. Morsian oli syntynyt 25.3.1860 ja oli 18-vuotias vihille mennessä. Hänen etunimi ja isän nimi sattui olemaan

sama kuin Wernerin äidillä. Siis anoppi ja miniä olivat jatkossa Maria Juhontytär Korhosia. Marian isä oli torppari Johan Eliaanpoika Linna, Saaristenniimestä ja äiti Maria Lisa Matintytär os. Ruokonen. Maria tuntui olevan suosittu nimi siihen aikaan!

Nuoren parin asuessa Saarijärvellä heille syntyi ensimmäinen lapsi Johan Hjalmar 29.11.1879. Pian lapsen syntymän jälkeen perhe muutti Jyväskylän maalaiskuntaan. Johan Hjalmar oli Keski-Suomi -lehdessä olleen kuolinilmoituksen mukaan nukkunut rauhallisesti kuoleman uneen jo maaliskuussa 1880 Lohikoskella ja tämä oli katkeraksi kaipaukseksi isälle, äidille ja useille sukulaisille.

Lohikoskella asuessaan heille syntyi tytär Eva Maria 13.12.1881 ja poika Johan Edvard Vernerinpoika 1.10.1883. Poika kuoli kaksivuotiaana 10.1.1886. Hänen syntymä- ja kuolinpaikkansa on ilmeisesti Jyväskylä, vaikka osassa selvityksissä se on merkitty Konginkankaaksi.

Keski-Suomi 20.3.1880 s. 4.

Myllärinä Konginkankaalla Penttisen myllyllä 1886–1892

Seuraavat vuodet koettelivat Wernerin elämää. Kolmesta lapsesta vain yksi oli enää elossa, Eva Maria. Viimeisen lapsen syntymästä oli kulunut viisi vuotta, kun nuori vaimo oli jälleen raskaana. Tämä pitkä tauko oli siihen aikaan epätavallista; ehkä Marian terveydessä oli ongelmia. Emilia Vernerintytär syntyi 15.2.1888. Synnytys oli kohtalokas. Maria kuoli tähän ollessaan vasta 27-vuotias.

Werner jäi kahden pienen tytön yksinhuoltajaksi. Toinen heistä oli vastasyntynyt, joka tarvitsi jatkuvaa hoitoa. Onneksi naapurista löytyi sopiva auttaja, Josefiina Gabrielintytär Hytönen Herneelästä, josta tuli jatkossa Wernerin toinen puoliso. Josefiina oli syntynyt 20.11.1857 ja hänen isänsä oli kirkonrakentamisen puuhamies Gabriel Matinpoika Hytönen, syntynyt 11.3.1824 ja kuollut 17.2.1888. Josefiinan äiti oli Lisa Abrahamintytär Torikka Laukaasta, syntynyt 14.10.1822.

Josefiina oli naimaton vielä kolmekymppisenä ja oli vapaa tulemaan auttamaan naapurin leskimiestä lapsen hoidossa. Rakkaustarina lienee alkanut tällä tavoin. Werner ja Josefiina menivät naimisiin 22.6.1890; reilu kaksi vuotta Marian kuoleman jälkeen. Heidän ensimmäinen yhteinen lapsensa Tekla Vernerintytär syntyi 19.11.1890. Toinen lapsi eli minun isoisäni Johan Arvid syntyi 22.6.1892. Samana vuonna kuoli Emilia, jonka synnytykseen ensimmäinen vaimo Maria oli menehtynyt.

Kuvassa on huonokuntoinen Penttisen / Hovisen / Ranta-ahon mylly ja päärakennus. Kuva Olavi Hytönen

Muutto Keskinen myllylle 1893

Vanhojen rippikirjojen mukaan perheen kodiksi vaihtui Keskinen vuonna 1893. Perheeseen kuului muuton aikaan isän ja äidin lisäksi Johan Arvid 1v. ja Tekla 3v. sekä edellisestä avioliitosta Eva Maria 10v.

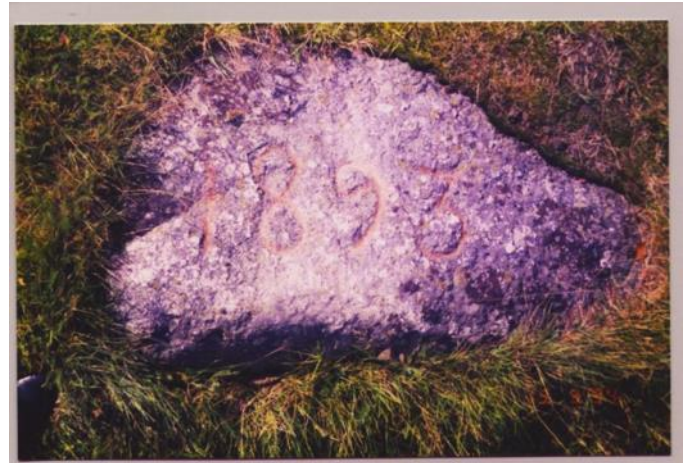
514. Pyyrinlahti		Syntymä. — Födsle.	
N:o 4.		Alka. år och datum.	Pätkä. Ört.
Keskinen 0,0069 mtl			
1. Tal. Werner Korhonen mylläri	14/1858		
2. V. Josefina Hytönen	22/1857		
3. L. Tekla	1/1890		
4. P. Juhon Arvi	22/1892		
5. T. Tuure	2/1898		
6. T. Anna Johanna	22/1899		
7. T. Ida	22/1902		

Vuosina 1894 ja 1896 syntyi perheeseen kaksi tytärtä, joiden molempien nimeksi annettiin Ida Johanna. Heistä ensimmäinen kuoli kaksi vuotiaana ja toinen puoli vuotiaana. Sitten syntyi vielä kaksi lasta, Tuure 18.3.1898 ja Anna Johanna 23.12.1899. Josefiina oli 42-vuotias Annan syntyessä. Hän oli synnyttänyt kuusi lasta, joista neljä jäi henkiin. Werner oli Tuuren syntymässä 44-vuotias. Hän oli viiden elossa olevan lapsen isä, mutta oli joutunut hautaamaan yhtä monta lastaan.

Keskinen myllyn alkutarina

Vuosisadan vaihteessa Isojoki oli nimensä mukaisesti iso ja sen varrella sijaitsi useita myllyjä. Keskinen mylly oli rakennettu Isojoen varteen noin kilometri Penttisen myllystä Häkkilän suuntaan. Rakennusvuosi oli todennäköisesti 1893 ja rakentaja mitä ilmeisemmin Werner Korhonen. Talon pihassa on yhä kivi, johon on hakattu vuosiluku 1893 eli ilmeisesti myllypaikan rakennusvuosi.

Lainhuudatusasioissa oli epäselvyyttä alkuvuodesta 1894. Omistusoikeutta haettiin Penttilän perintötilaan nro 4, Pyyrinlahti 4 Bengtilä/Penttilä, ja Rimppilän perintötilaan nro 2, Pyyrinlahti 2, Kautto. Kyseessä on Keskinen, nykyinen kiinteistötunnus 992-460-4-106.

Keskinen pihakivi (1893) kuvattuna 1990-luvulla.
Kuva Eeva Takala

Virallisia ja laillisia julistuksia

Koska mylläri Werner Korhonen hakiessansa lainhuudatusta 22/2024 manttaalia Penttilän perintötilaa, N:o 4 ja 22/2010 manttaalia Kauton eli Rimppilän perintötilaan N:o 2 molemmat Konginkantaan kappelin Pyyrinlahden kylässä, ei ole voinut asianmukaisesti näyttää toteen edeltäjänsä omistusoikeutta mainittuihin tiloihin, kihlakunnanoikeus Konginkantaan ja Summaisten kappelien käräjäkunnassa tällä kuulustelulla, jonka hakijan tulee kolmasti painattaa maamme sekä ruotsin- että suomenkielisiin virallisiin, tahtonut lehoittaa niitä jotka paremman oikeuden nojalla tahtovat lainhuudatusta estää ottamaan siitä haasteen ja moitelannettansa tässä oikeudessa ajamaan yön ja vuoden kuluessa siitä kun tämä kuulutus edellämainitulla tavalla on ollut sanomalehtiin painettuna, uhallla että Werner Korhoselle muuten myönnetään lopullinen lainhuuto puheenaoleviin tiloihin. Konginkantaan ja Summaisten käräjäpaikalla, 17 päivänä helmikuuta 1894.

Suomalainen Virallinen lehti 15.1.1895 s. 2

Myllyn rakenteet ja toiminta

Olavi Hytösen kertoman mukaan mylly oli ko-
mea ja siisti. Myllyssä oli paljon toimintaa; päreitä teh-
tiin ja hevosia oli jonossa viljasäkkeineen odottamassa
jyvien jauhatusta. Olavi kertoi papan sanoneen myllyn
olevan kultakaivos ja ettei vaihtaisi sitä Konginkan-
kaan suurimpaan kartanoonkaan.

Koskeen oli rakennettu pato 20-30 metrin pää-
hän joen yli menevästä sillasta. Kosken molemmille
laidoille oli tehty yli kaksi metriä korkeat hirsiaukset,
jotka olivat täynnä isoja kiviä. Hirsiaukkujen edessä oli
poikittain tukkeja patoamassa veden kulkua. Vasem-
malla puolella oli hirsiiä vasten pystyssä vahvat irrotet-
tavat lankut, joita nostettiin ylös, kun vettä oli paljon
ja vesi haluttiin ohjata myllyn vasemmalta puolelta
alajuoksuun. Hirsien päällä oli kävelysilta, jolta pääsi
nostamaan kyseisiä lankkuja sekä avaamaan keskellä
patoa olevaa metrin kokoista luukkua eli lussia, josta
vesi ohjattiin myllyn turbiiniin. Lussin sai hyvin nos-
tettua ylös tukkien päällä olevalta kävelysillalta siihen
suunnitellulla koukullisella kangilla. Myllyn oikealla
puolella oli kaksi metriä leveä ja 1,5 metriä syvä uit-
toränni, jota pitkin ohjattiin vettä ja uitettiin tukkeja.
Lankuista ja hirsistä rakennettu ränni oli noin 100
metriä pitkä ja siinä oli mutka alapäässä.

Myllyn vasemmalla puolella oli 2,5 metriä hal-
kaisijaltaan oleva vesiratas, joka pyöritti 60 cm leveää
pärehöylää. Myllyn vesivoimalla jauhettiin siis jauhoja
ja höylättiin päreitä. Lussi-aukosta tuleva vesimassa
pyöritti myllyn alakerrassa olevaa turbiiniratasta, joka
sijaitti turbiinilaatikossa (2 m x 2 m). Turbiiniakseli oli
paksu pystyakseli, joka nousi yläkertaan pyörittäen
siellä lyhtyratasta ja isoratasta. Pyöritysluoke eteni akse-
lilaakereiden avulla pyörittämään kiviparien ylimpiä
kiviä.

Myllyssä oli kahdet parit myllynkiviä. Ensimmäi-
sissä eroteltiin kuoret jyvistä ja saatiin karkeata jauhoa.
Toisessa parissa jyvät jauhettiin uudelleen ja saatiin
hienojakoista jauhoa esimerkiksi leivontaan. Myllynki-
vien väliin jäävää rakoa voitiin säädellä tarpeen mu-
kaan. Myllyn yläkertaan johti rannalta silta, jota pitkin
jauhatettava vilja kannettiin myllyyn.

*Jyvät kaadettiin suppiloon, josta ne valuiivat myllynkivien vä-
liin. Pyörivät kivet oli koteloitu lauta-arkkuun.*

Kuva Olavi Hytönen

*Rattaiden hampaat ja puolan puuosat kuluivat käytössä.
Hirressä on nimikirjaimet JK 14, olisikohan isoisäni kaiver-
tanut ne neljätoistavuotiaana? Kuva Olavi Hytönen*

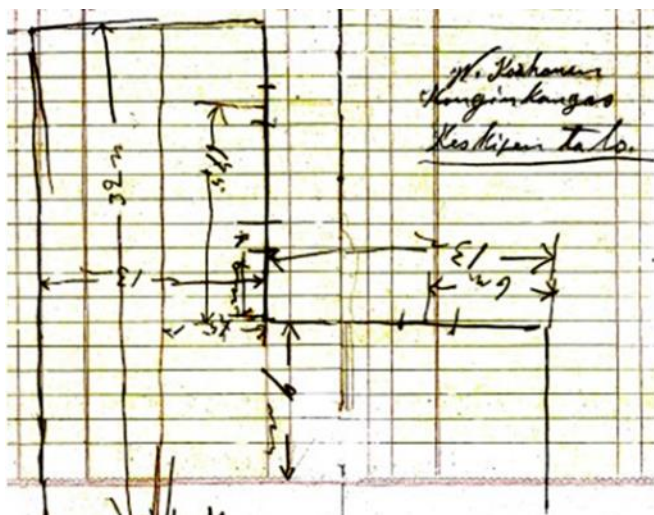
Tarinoita Keskisen myllyltä

Talvella padon vesi jäätyni ja lapset pääsivät leik-
kimään ja luistelemaan jäälle. Kerran oli pikkupoika
nimeltään Yrjö Revonkorpi ollut lähellä hukkuu, kun
hän oli kokeillut kestääkö jää myös uittorännin alku-
päässä hyppäämällä jään päällä. Jää menikin rikki ja
Yrjö tempautui virran viemäksi jään alle uittoränniä
pitkin alaspäin. Onneksi sukulaistati huomasi tapahtu-
neen ja juoksi alapäähän ja sai Yrjön kiinni rännin
mutkassa, jossa oli jäätön kohta.

Olavi muistaa isot tukkiuitot, joissa apuna oli venäläisiä sotavankeja parina kesänä. Syynä oli se, että noin sadan vangin telttaleiri sijaitsi Häkkilän tien varressa muutaman sadan metrin päässä myllyltä. Vangit tekivät uittotöiden lisäksi myös metsätöitä. Joessa oli niin paljon vettä yläjuoksulla, että siinä uimisen lisäksi soudeltiin ja kalastettiin. Olavi sai ahventen ja haukien lisäksi joesta myös mateita.

Myllynkivet ja Isojoki kuvattuna 1990-luvulla. Joki oli kuivunut puroksi vuosien myötä. Kuva Eeva Takala

Kuvissa on rakennusmestari Erkki Aleniuksen piirustus Keskeisen piharakennuksesta ja laskutusmuistiinpanoja.
Kuvat Hannu Alenius

Keskisen pihapiiristä

Keskisen asuinrakennus oli hirsistä tehty, ja myöhemmin laudoitettu. Edesmennyt Toivo Liimatainen kertoi, että hän oli nähnyt vielä Korhosen rakentaman talon, jossa oli kuuluisa ”Wernerin punkka”, seinälle nostettu nukkumapaikka. Seinässä oli hirret kiinni vaakatasossa ja niiden päällä laudat. Kyseessä oli päivälepopaikka, joka sijaitsi vaimon tiskipöydän yläpuolella. Sinne Werner nousi pieniä tikapuita pitkin levolle. Kyläläiset pitivät kuulemma Werneria erikoisena miehenä.

Tuvassa oli iso kivi-uuni, josta lähti keskeltä ka-
peampi piippuosa. Lapset pystyivät kiertämään piip-
pua ympäri uunin kapean tasanteen päällä. Jos lapsille
tuli riitaa vanhempien kanssa nousivat he ylös uunin
päälle ja olivat turvassa siellä, koska aikuiset eivät
päässeet kunnolla kiipeämään ylös uunille.

Keskisen pihapiirissä oli myös L-mallinen navetta, jossa oli osa lehmille, kahden hevosen talli, rehuhavarasto ja puuhuone. Erikoisuutena oli vesipumpulla eli oinaalla toimiva katettu vesisäiliö. Se oli 2 metriä leveä ja 1,5 metriä korkea puinen tynnyri, jonka ympärillä oli turvetta lämmön eristeenä.

Keskisen piharakennuksen ja mahdollisesti myös myllyn oli suunnitellut rakennusmestari Erkki Alenius (1857–1922), joka oli erikoistunut myllyjen suunnitteluun. Hänen pojanpoikansa Hannu Alenius Laukaasta on löytänyt hänen jäämistöstä luonnoksen Keskisen piharakennuksesta ja laskutusmateriaalia.

1911.	Jumiajaisissa ja Keskus- seissa ajatuksia 24 p. 190 -	
	Asiain	190 -
	Toukokuun kyselyt	73
1912.	Kirjain kyselyt	28
	Kuukausi kyselyt	
	Kyselyt 24 p. 190 -	194
		344

Suomalainen-nimisessä sanomalehdessä oli juttu Keskisestä 6.3.1901. Siinä kerrottiin, kuinka toisella-kymmenellä oleva tyttö oli kesyttänyt koiran ja ajeli sillä kuten hevosella tuoden milloin puita milloin heiniä. Hän oli käynyt 10 kilometrin päässä Konginkankaan keskustassa asioilla koiran kanssa. Tyttö oli istunut kolkassa ja ajanut koiraa kuten hevosta. Tyttö on ollut isoisäni sisko Tekla. Sama uutinen oli julkaistu kymmenessä muussakin sanomalehdessä ympäri Suomea.

— Koira hevosena. Konginkantaan Pyyrinlahden kylässä on mylläri Werner Korhosella koira, jonka hänen toisekkakymmenellä oleva tyttärensä on opettanut ajettavaksi, niin että hän ajaa sillä nyt niinkun ainakin hevosella, tuoden milloin puita milloin heiniä. Rappä se vielä kirkollakin piffu asialla, mailta on matkaa noin kymmenen kilometriä. On oikein hauskaa nähdä, kun piffu ajaja istuu pienessä tellassa koiran jälessä.

Suomalainen-lehti 6.3.1901 s. 3.

Keskisen omistajat ja erikoiset kaupat

Werner Korhosen jälkeen mylläriksi tuli August Hytönen (1874–1954). Kaupat oli kuulemma päätetty Amerikan matkalla. Perimätieto kertoo, että Werner möi Keskisen vaimonsa veljelle Junno Hytöselle, joka antoi sen pojalleen Augustille.

Edesmennyt Vieno Hytönen kertoi, että August oli jättänyt Miina-vaimonsa kotiin kolmen lapsen kanssa ja lähtenyt rikastumaan Amerikkaan. August oli kuitenkin palannut jo muutaman vuoden päästä ja ker-tonut kotiin tultuaan, että isänsä Junno oli ostanut hänelle Keskisen myllyn. Samoihin aikoihin eli vuonna 1913 lähti myös isoisäni Johan Korhonen ensimmäistä kertaa Amerikkaan. Onko näillä matkoilla sovittu kaupoista ja ketkä olivat sopijapuolet, se jää arvailujen varaan.

Pakkohuutokauppailmoituksista päätellen Werner oli joutunut rahavaikeuksiin ja joutui myymään myllypaikan vuonna 1914. Kuka oli ottanut lainaa ja mihin tarkoitukseen, sitä emme ehkä koskaan tiedä. Olisiko Amerikan matkalla ollut osuutta myös lainanottoon... Werner muutti myllykaupan jälkeen perheensä kanssa anoppilaansa eli Herneelään. Werner kuoli siellä kolme vuotta myöhemmin 12.7.1917, 58-vuotiaana.

Johan Korhonen eli kirjoittajan isoisä kuvattuna ilmeisesti 1913 ennen Amerikkaan lähtöä.

Kuva Eeva Takala

Kuulutus.

Julkisella pakkohuutokaupalla, joka toimitetaan keskiviikkona ensi tulevan Toukokuun 27 päivänä kello 12 päivällä itse tilalla, myydään ellei maksu väliintule, Talollisen Werner Korhosen omistama 23/3024 manttaalin osuus Penttilän osuudesta Alatalon perintötilaa N:o 4 Konginkankaan pitäjän Pyyrinlahden kylässä, Saarijärven Säästöpankin siihen kiinnitetyn ja maksettavaksi tuomitun saamisen 3000 markkaa korkoineen ja kuluineen maksettavaksi, josta täten yleisölle, velkojalle ja velallisille tieto annetaan sekä kaikille, joilla on kiinnitys, tai muutoin panttioikeus myytävään omaisuuteen ilmoitetaan, että Ulosottolain määräämä keskustelu velkojain vaatimuksista ja myyntiehdosta tapahtuu samassa paikassa tuntia ennen huutokauppaa, jossa tilaisuudessa asianomaisten viimeistään tulee oikeuttansa valvoa ja ilmoittaa. Laukaan kihlakunnan kruununvoudinkonttorissa Huhtikuun 15 p:nä 1914.

1333

Theodor Liljus.

Suomalainen-lehti 17.4.1914 s. 4

Mylly kallistui tulvissa 1970-luvulla. Kuva Olavi Hytönen

Myllyn tuho

Sodan jälkeen Keskisessä vaihtuivat omistajat ja sen toiminta hiipui. Myllyn vanhat rakenteet eivät kestäneet 1970-luvun tulvia, vaan se kallistui ja rakenteet pettivät. Myllyä yritettiin vielä sen jälkeen korjata, mutta tuloksetta. Yli kahdeksankymmenen vuoden aikana mylly näki sekä kukoistuksen että tuhon ajat. Samalla se seurasi Suomen itsenäistymisen, sodat sekä isänmaan uudelleen rakentamisen. Korhosten suvun historiaa se seurasi Wernerin ja Josefiinan avioliiton myötä sekä heidän lapsien varttumisen. Mylly kuuli myös isoisäni pohdinnat päätöksestä muuttaa nuorena miehenä Amerikkaan, josta tuli hänen asuinmaansa 58 vuoden ajaksi.

Lopuksi

Olisi ollut mielenkiintoista kuulla isoisäni kertovan niistä kahdestakymmenestä vuodesta, jotka hän eli Keskisen myllyllä. Valitettavasti ne jutut jäi kuulematta, koska hän eli 58 vuotta Amerikassa ja tapaamiset olivat vähissä. Nuorena vanhat tarinat eivät olisi minua paljoa kiinnostaneetkaan. Onneksi olen päässyt tutustumaan myllyn tarinoihin näin jälkikäteen monelta kantilta ja nämä jutut auttavat meitä ymmärtämään itseämme ja omia juuriamme. Voi vain kuvitella, kuinka monta hikipisaraa Werner joutui vuodattamaan raskaassa työssään ja miten Josefiina pärjäsikin lapsikatraan kanssa niissä oloissa, mutta voi myös aistia kuinka maukkaita ruisleipiä ja vehnäsiä leivottiin myllyssä jauhetuista jauhoista.

KURIIRI KORHONEN

Kuljetusapua vuodesta 1951

www.korhonenoy.com

Jyväskylä - Kuopio - Iisalmi

Varkaus - Joensuu - Lieksa

Keskinen kesäkuussa vuonna 1966. Kuvassa näkyy vielä vanha asuintalo ja mylly. Kuva Minna Kunelius

Lähteet:

Hannu Korhosen (Orimattila) luennot, sukuselvitykset, kirjoitukset ja neuvot
 Jaakko Hirvosen ja Veli Rytkösen sukuselvitykset
 Äänekosken, Saarijärven ja Jyväskylän seurakunnat
 Helena Ojasen ja Anne Rantalan selvitykset Konginkankaasta
 Olavi Hytösen, Toivo Liimataisen ja Vieno Hytösen haastattelut
 Hannu Aleniuksen selvitykset rakennusmestari Erkki Aleniuksen töistä
 Seppo Korhosen kanssa käydyt keskustelut

Naisia verkossa

Naisten ääni osoitteessa <https://www.naistenaani.fi/> kertoo naisista. Sukuumme kuuluvista sieltä löytyy kolme:

Hilda Maria Kuokkanen o.s. Korhonen

s. 1855 Rautalammin Saikarilla

Impi Sirkka, o.s. Viljanen, ent. Wiljander

s. 1884 Helsingissä

Elsa Maria Korhonen s. 1903 Rautalammin Saikarilla

Heidän lisäksi voi lukea toista tuhatta elämäkertaa.

Lottagalleria osoitteessa <https://lottasvard.fi/lottagalleria/> kertoo ainakin seuraavista sukuumme kuuluvista lotista:

Kerttu Aili Paavilainen s. 1903 Räisälän Tiurinmäellä

Siiri Inkeri Mustonen o.s. Korhonen s. 1919 Rautalammin Saikarilla

Olga Helena (Leena) Kontkanen o.s. Korhonen s. 1929 Hankasalmella Pesääläissalmella

Näille sivustoille voit itsekin kirjoittaa läheisestä naispuolisesta sukulaisestasi.

Kauppamerenkulkua purjelaivoilla

Väinö Korhonen maailman merillä

Pekka Korhonen, Mänttä

Purjelaivoilla seilattiin Suomesta valtamerille 1800-luvun puolivälistä toiseen maailmansotaan asti. Vanhan Rautalammin Korhosissa ei juurikaan merenkävijöitä tavata. Vaan ylsipä yksi Wanhan Tuomaan jälkeläinen, Väinö Korhonen (1878 -1922), aina valtameripurjealuksen kapteeniksi asti. Parikymmentä vuotta kestäneen uransa aikana oli merikapteenimme mukana monessa myrskyssä, karilleajossa, haaksirikossa...

Syntymä ja lapsuus

Väinö Korhonen syntyi Iissä 14.2.1878 kansakoulunopettaja Ananias Korhosen ja oululaisen suutarin tyttären Sofia Mathilda Wahlgrenin (1849 -1879) toisena poikana. Isä Ananias oli Pielavedeltä syntyisin (s. 16.2.1845), Wanhan Tuomaan jälkeläisiä, Vesämäestä Riitlammelle siirtyneen Lauri Paavonpoika Korhosen (s. noin 1692) haaraa (Rautalammin Korhosten kuusi vanhinta sukupolvea, taulu 23).

Väinön ollessa vain vajaan vuoden ikäinen kuoli äiti Sofia Mathilda. Isä Ananias muutti kahden lapsensa, Oton ja Väinön kanssa ensin opettajaksi 1881 Raumalle, sitten vuoden päästä Poriin ja lopulta 1886 Mäntsälään. Raumalla ollessaan toimi Ananias myös Rauman merikoulussa suomenkielen opettajana. Tämä voi olla yksi syy pojan myöhempään uravalintaan.

Väinö Korhonen

Merille ja merikouluun

Väinö kirjautui oppilaaksi Rauman Merikouluun 1800-luvun lopussa. Koulu oli aloittanut toimintansa vuonna 1880. Yleinen säädös "seilauskouluun" pääsemiselle oli meripalvelus purjealuksella sekä vähintään kuusi kuukautta meripalvelusta ulkomaan matkalla sekä laivan päällikön todistukset matkoista ja niillä osoitetusta käytöksestä. Ripiltä vuonna 1895 pääsyn jälkeen Väinöstä ei Mäntsälän rippikirjassa ole muuta merkintää kuin ehtoolliskäynti 1898 ja sivuun laitettu merkintä "merellä".

Päästäkseen merikouluun oppilaaksi piti olla lukutaitoinen, hyvämaineinen ja terve. Pakollisia oppiaineita olivat matematiikka, merenkulkuoppi, pallooppi, merenkulun tähtitiede, laivanrakennustaito sekä purje- ja takkeliipiirustus, maantiede, lauseoppi, kirjeiden kirjoittaminen, kirjanpito ja asiakirjojen laatiminen, englanninkieli, merenkulkua koskevat lait ja asetukset sekä yleisen terveydenhoidon oppi merellä.

Juuri Väinön Merikoulussa opiskelun aikaan Raumalle valmistui vuonna 1900 Otto F. Holmin suunnittelema uusi koulurakennus. Rakennusta suunniteltaessa oli erikseen korostettu, että rakennuksessa kuului olla torni tähtitieteen opiskelua varten. Nykyään rakennuksessa toimii Rauman merimuseo. Väinön opiskelun aikaan koulun rehtorina toimi Fredrik Groundstroem, "Meri-Fretu". Merikoulussa opiskelijoilta vaadittiin arvokasta pukeutumista, varsinkin kapteeniksi valmistuvien piti pukeutua siististi, puku päällä ja kravatti kaulassa. Kerrotaan "Meri-Fretun" vallan tuohtuneen, jos joku sattui tulemaan tunnille saappaat jalassa. Moisen pukeutujan sopii siirtyä seminaarinmäelle opettajakoulutukseen, oli hänen mielipiteensä.

Väinö Korhonen suoritti ensin aliperämiestutkinnon, sitten 1902 perämiestutkinnon ja kapteenitutkinnon vuonna 1906 arvosanalla tyydyttävä, 71 äänellä. Arvosanan kiitettävä sai kurssilaisista vain yksi opiskelija, hän 72 äänellä. Eli Väinö Korhonen suoriutui koulusta erinomaisesti. Samana vuonna koulusta valmistui kapteeniksi Väinön lisäksi kuusi perämiestä.

Otto F. Holmin suunnittelema Rauman merikoulu. Kuva Rauman Merimuseo

Vuoden 1906 kapteeneiksi Rauman Merikoulusta valmistuneet. Väinö Korhonen istumassa oikealla. Koulun rehtori Fredrik Groundstroem istumassa vasemmalla. Kuva Rauman Merimuseo

Merikapteeni maailman tuulissa

Avioliiton satamaan Väinö purjehti perämiehenä vuonna 1905, merimiehen tyttären **Helmi Serafia Frimanin** (s. 8.12.1877 Rauma) kanssa. Esikoistytär **Kerttu Kyllikki** syntyi vuonna 1906, samana vuonna Väinö valmistui merikapteeniksi. Kahden vuoden päästä siitä syntyi tytär **Laila Tuulikki** ja vielä tytär **Toini Tellervo** 1909. Rauman merimieshuoneen kantakortista selviää, että Väinö Korhonen purjehti vuodesta 1902 lähtien ensin perämiehenä, sitten kapteenina ympäri maailmaa.

Vuonna 1909–1911 suuntautuivat matkat parkki *Hermeksen* kapteenina Atlantilte. Näistä matkoista on laivan merimies Onni Bärling kirjoittanut tarkat päiväkirjamuisiinpanot ja myöhemmin muistelmat. Matkan vaiheita voi seurata You Tubesta Rauman Merimuseon amaneuenssin Mikko Ahon esitelmässä "*Onni Bärling - maailma merimiehen silmin.*" Esitelmän osa 1 kertoo juuri siitä matkasta, jolla Väinö toimi kapteenina.

Syyskuussa 1909 matkaan lähdettiin Loviisasta kohden Englantia. Matka kesti 41 vuorokautta. Rochesterin satamassa viivytettiin kuukausi, jonka jälkeen matka suuntautui Haitiin. Maaliskuussa 1910 lähdettiin Eurooppaa kohden ja Riikaan saavuttiin kesäkuun puolivälissä. Ja uudestaan Suomesta Lontoonseen ja Karibialle, tällä kertaa Jamaikalle.

Jo tämän matkan alkuosuudella vuonna 1911 puutavaralastissa Pietarista Lontoonseen joutui alus Pohjanmerellä niin pahaan syysmyrskyyn, että oli jo vaarassa upota. Purjeet menivät, aallokko heitti aluksen niin kyljelleen, että "toinen reelinki oli kokonaan veden alla". Vettä kertyi runsaasti ruumaan ja miehistön tiloihin. Vain vaivoin selvittiin Lontoonseen alusta korjailemaan.

Jamaikalla alus ajautui matalikolle ja jäi kiinni. Onneksi tyvenessä säässä pulmasta selvittiin keventämällä lastia ja odottamalla veden nousua. Näiden matkojen päätyttyä kertoo Onni Bärling olleensa poissa kotoa kaksi vuotta, yhden kuukauden ja kolme päivää.

Väinön nuorimmainen tytär syntyi joulukuussa 1909. Isä oli silloin matkalla Karibialla. Lapsille isä saattoi olla vallan tuntematon hänen kotiutuessaan. Raskasta aikaa varmaan myös merimiehen puolisolle odottaa ja pelätä Raumalla.

Parkki Hermes oli Kanadan Nova Scotiassa vuonna 1879 rakennettu kolmimastoinen, puurunkoinen purjealus. Hermeksen kapteenina Väinö Korhonen oli vuoteen 1912. Jo samana vuonna Hermes upposi lumimyrskyssä Merenkurkussa. Laivan uusi kapteeni Wiglund ja hänen 13-henkinen miehistönsä katosivat.

Kurssijulkaisun kannen vasemmassa yläkulmassa on piirros Rauman merikoulusta. Koulun rehtori "Meri-Fretu" Grounstroem istumassa ylinnä. Väinö Korhonen albaalla toinen oikealta. Mainittakoon Väinön kurssitovereista vinosti vasemmalla yläpuolella oleva Frans Mikael Laaksonen. Hän kuoli sotavankina Saksassa ensimmäisen maailman sodan aikana 1917. Kuva Rauman Merimuseo

Parkki Hermes, Onni Bärlingin matkallaan tekemä mallinnus. Kuva Rauman Merimuseo

Muutoinkin olivat nämä vuodet Väinön elämässä tapahtumia täynnä. Tytär Toini Tellervo kuoli kesällä 1911 ja vaimo Helmi Serafia tammikuussa 1912. Lisäksi joutui kapteenimme oikeuden eteen syytettynä salakuljetuksesta. Kesällä 1912 käsiteltiin Rauman raastuvanoikeudessa kuunarilaiva *Luvia* salakuljetettua konjakkia, paloviinaa, teetä ja tupakkaa koskevaa juttua. Kyseisellä matkalla Korhonen oli ollut ensimmäistä kertaa Luvian päällikkönä, eikä ollut tietoinen laivan salalokeroista. Hänet vapautettiin syytteistä.

Ja samaisena kesänä 1912 ajoi espanjalainen höyrylaiva Korhosen kipparoiman kuunari Luvian päälle Tanskassa, jolloin aluksen reelinki vaurioitui ja Luvia purjehdittiin Oscarshamniin korjattavaksi. Riskialtista oli merimiehen elämä!

Vähän seesteisemmältä elämä näytti uuden elin-kumppanin löytymisen myötä. Toiseen avioliittoon talonomistajan tyttären **Anna Josefina Mäkilän** kanssa Väinö vihittiin 14.2.1915 Raumalla. Vaan uusi puoliso Anna Josefina kuoli jo saman vuoden loka-kuussa. Merikapteeni Väinö Korhonen itse kuoli 44-vuoden iässä 22.10.1922 Raumalla.

Jälkipolvista

Väinö Korhosen tyttäristä Kerttu Kyllikki (s. 22.6.1906 Rauma) avioitui Karttulassa syntyneen toimitusjohtaja **Aulis Pietari Kauppisen** (s. 26.4.1903 Karttula) kanssa. Hän loi mittavan uran Suomessa liike-elämän palveluksessa.

Kerttu Kyllikin ja Auloksen poika, vuonna 1933 syntynyt **Veli Sakari Kauppinen** on väitellyt tohtoriksi biokemiassa Helsingin yliopistossa ja täydentänyt opintojaan Yhdysvalloissa ja Tanskassa. Hän toimi biokemian professorina Helsingin teknillisessä korkeakoulussa sekä tutkimusprofessorina VTT:llä.

Professori Veli Kauppisen ja musiikinopettaja **Kerstin Birgitta Aleniuksen** tytär **Tanja Kauppinen-Savijoki** on tunnustettu oopperalaulaja ja laulunopettaja. Hän valmistui musiikin maisteriksi Sibelius-Akatemian solistiselta, oopperakoulutukselliselta osastolta. Hän on tehnyt useita oopperaroolleja niin Suomen Kansallisoopperassa, Savonlinnan Oopperajuhlilla, Tukholman Oopperassa kuin Lahden ja Porin Oopperoissakin. Tanja Kauppinen-Savijoki toimii tällä hetkellä laulun lehtorina Musikinstitutet Kungsvägenissa, jolla on useita toimipaikkoja Helsingissä ja Espoossa, ja antaa edelleen konsertteja. – Tanja Kauppinen-Savijoen veli, Sakari Kauppinen toimii professorina kliinisen lääketieteen osastolla Aalborgin yliopistossa, Tanskassa.

Oopperalaulaja Tanja Kauppinen-Savijoki

Pitkä oli matka 1550-luvun Tuomas Korhosesta ensin Rautalammin-Karttulan-Pielaveden perukoille Koivulahteen ja Ananias Korhoseen. Ananias Korhosesta piiri laajeni jo Oulun, Rauman, Porin myötä Mäntsälään ja Väinö Korhosen kautta ympäri maailmaa. Väinön jälkipolvet liikkuvatkin jo sulavasti kansainvälisillä vesillä.

Sanastoa:

Kuunari = kaksi- tai useampimastoinen pitkittäistakiloitu purjealus, jonka etummainen masto on lyhyempi kuin taaempi tai taaemmat mastot.

Parkki = kolme-viisimastoinen purjealus, jossa takimmaisessa mastossa on pitkittäispurjeet, muissa mastoissa raakapurjeet.

Reelinki = Aluksen partaan yläreuna.

Takkeliپییرustus = yksi merikoulun pakollisista oppiaineista purjepiیرustuksen rinnalla.

Merikapteenimme jälkipolvia. Keskellä Väinö Korhosen tyttärenpoika, professori Veli Kauppinen ja hänen puolisonsa Kerstin Kauppinen (os. Alenius). Vasemmalla oopperalaulaja Tanja Kauppinen-Savijoki ja hänen tyttärensä Selina, joka hänkin jo kovasti musiikkiin suuntautunut, opiskelee Chichesterin yliopistossa musiikkiteatteria. Oikealla professori Sakari Kauppinen.

Erityiskiitokset tämän jutun laadinnassa:

Oopperalaulaja, laulunopetuksen lehtori Tanja Kauppinen-Savijoelle.
Rauman Merimuseolle ja sen amanuenssille FT Mikko Aholle.
Hannu Korhoselle.

Lähteet:

Kansallisarkiston digitaaliarkisto (Rautalammin, Karttulan, Pielaveden, Jyväskylän, Oulun, Iin, Rauman, Porin, Mäntsälän ja Kuopion seurakuntien kirkonkirjoja)
Kuka kukin on -aikakauskirja 1954; Aulis Pietari Kauppinen tiedot
Nettisivusto Vakkasuomalaisia ja raumalaisia purjelaivoja sekä laivanvarustajia
Jukka A. Mikkolan nettisivusto; Suurten purjelaivojen bibliografia
Agricolaverkko.fi, julkaisut: Merikoulujen ohjesääntö 1899, Keisarillisen Majesteetin Armollinen Ohjesääntö Suomen merikouluille

Digitaalinen sanomalehtiarkisto:

Rauman Lehti 26.11.1908, nro 136, s. 4: *Meriselitys kuunnarilaiva Avion haaksirikosta*

Rauman Lehti 23.3.1911 nro 34: *Hermes karille Jamaikalla*

Rauman Lehti 20.6.1912 nro 69, s. 1-2; *Yhteentörmäys espanjalaisaluksen kanssa*

Rauman Lehti 31.10.1912; *Nopeita matkoja ja myrskyn tuhoja*

Rauman Lehti 30.7.1912, nro 84, s. 2; *Syytös salakuljetuksesta*

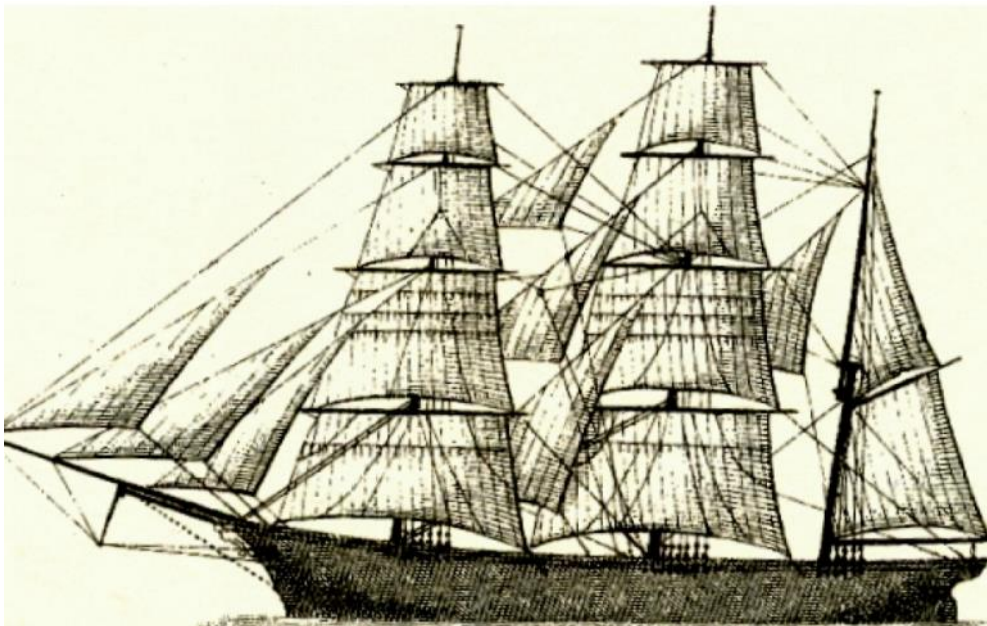
Rauman Lehti 10.10.1912 nro 115, s. 2; *Hermes myrskyssä Pohjanmerellä.*

Sanomalehti Uusimaa 30.8.1929, nro 98, s. 3

Merimiehen ystävä, Suomen merimieslähetysten lehti 1.12.1912 nro 12, s. 7: *Parkkilaiva Hermeksen uppoaminen*

Mikä on ...?

Parkki (engl. barque, bark) on yksi suurista, siis vähintään kolmimastoisista purjelaivatyypeistä. Mastoja on voinut olla 3–5. Takimmaisessa mastossa oli kahvelipurje, muissa raakapurjeet. Laivojen nimitykset ovat aikaan ja paikkaan sidottuja. Mitään yksikäsitteistä yleistä purjelaivanimistöä ei ole, sillä nimitykset ovat vaihtuneet vuosisatojen kuluessa. Myöskään eri kielillä samantapainen nimi ei aina tarkoita samanlaista laivaa.¹

Kuva: Majakka/ Rauman merimuseo

Täysin raakapurjetakiloitu laiva oli nopein purjehtija, mutta se tarvitsi suuremman miehistön. Kahvelipurjeet yleistyivät siksi taloudellisista syistä purjelaivakauden lopulla erityisesti rahtiliikenteessä.

¹ Rauman merimuseo/Majakka: *Purjelaivatyyppit: millainen on priki, fregatti tai kuunari?* osoitteessa <https://majakka.rmm.fi/merenkulun-tekniikkaa/purjelaivatyyppit/?full>

SUOMEN TIEYHDISTYS RY
KESTÄVÄLLÄ TIELLÄ

www.tieyhdistys.fi
toimisto@tieyhdistys.fi

Suomen Tieyhdistys on teiden ja niiden kestävän käytön asiantunteva ja vahva vaikuttaja. Yhdistys on toiminut jo vuodesta 1917 lähtien.

Tunnetuimpia tapahtumia:	Tiealan julkaisut:	Jäseniä voivat olla mm.
• Väylät & Liikenne • Talvitiepäivät • Alueelliset yksityistiepäivät	• Tie & Liikenne -lehti • Yksityistie-uutiset-lehti • Erilaiset opaskirjat	• Tiekunnat • Yksityishenkilöt • Yritykset

Sisävesiristeily & vierailu Alahovin Viinitilalla

Sukuseuran leppoisa kesätahtuma pidettiin Kuopiossa 20.7.2024. Osallistujia oli saapunut kalakukkokaupunkiin reilu 30 henkeä eri puolilta Suomea. Kokoonnuimme matkustajasatamaan ja nousimme M/S Queen R -sisävesiristeilijään, jossa nautimme lounaaksi haukipihvejä, lihapullia tai kanasalaattia oman valinnan mukaan. Samalla saimme ihastella Kallavedeltä näkymiä rannoille. Risteilyn reitti kohdentui Keilankannan avokanavan kautta Saaristokaupungin alueelle ja siitä eteenpäin kohti Alahovin Viinitilaa. Matka sujui tasaisen kevyesti laineilla lipuen, kovin pilvisessä säässä.

Alahovin Viinitila on Suomen ensimmäinen tilaviinimymälä ja se avattiin toukokuussa 1995. Viinitilan myymälästä löytyi tilan tuottamia marja- ja omena viinejä, sekä muitakin laadukkaita tuotteita. Tilan isäntä Risto Hallman opasti viinien maisteluun ja esitteli vaihteittain, miten heidän tilaviini valmistuu käsityönä suurissa käymissammioissa. Kaikki heidän käyttämä marja- ja omena-aines on kotimaista satoa heille tutuilta toimittajilta. Alkuvuosina he kasvattivat kaiken aineksen itse, mutta tarvittavan määrän noustua, omaa ainesta heillä ei nykyään enää kasvateta.

Oli mukavaa tavata sukuseuran jäseniä puolisoineen ja vaihtaa kuulumisia. Kiitos kaikille kesätahtumaan osallistuneille!

Tarja Flander

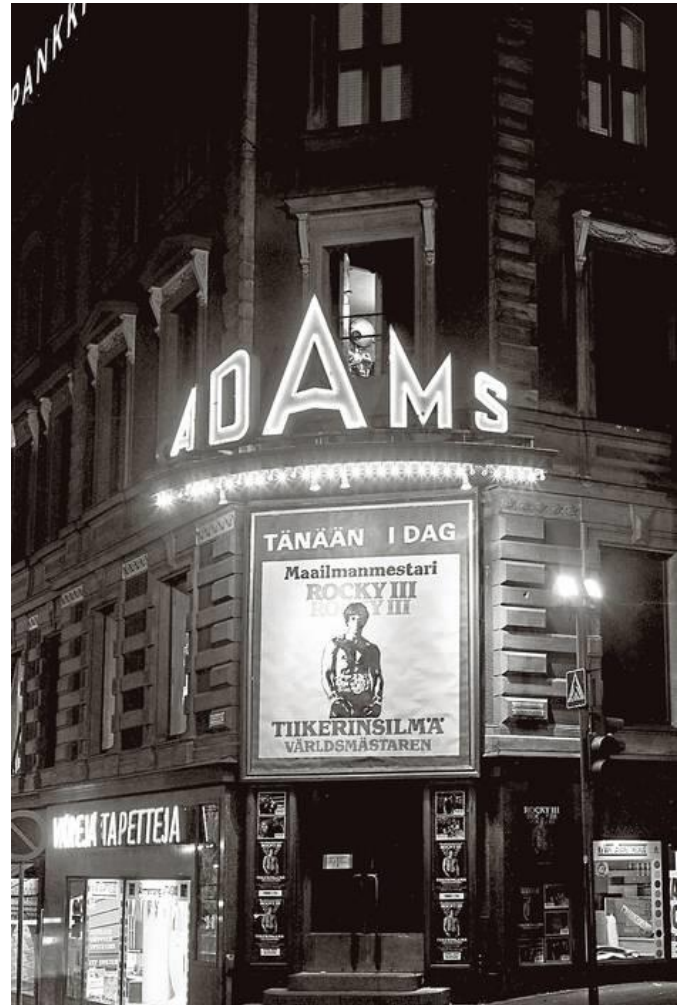
Tervetuloa sukukätköilyn pariin!

Sukukätköily koostuu samantapaisista tehtävistä kuin geokätköily, mutta siinä toimitaan tavallaan vastakkaisessa järjestyksessä. Ensivaiheessa ei etsitä maastosta annetun kuvauksen mukaista kätköä annettujen vihjeiden ilmaisemasta paikasta, vaan valitaan kohde, määritetään sen koordinaatit ja kirjoitetaan lopuksi kuvaus kohteesta. Raportoidut kohteet voivat sitten olla muiden sukulaisten toivoretkien tavoitteina. Sukukätköilyyn sopivia kohteita ovat Korhosten asumattomat talot, vanhojen talojen tai torppien paikat, vaikka rakennukset olisivat jo hävinneetkin, venetalaiden tai nuottakotien paikat, tervahaudan kuoppa, liis-tekatiskan jäänteet, jokin erityinen tapahtumapaikka (kuten esimerkiksi Vihta-Paavon ruumiin tai Kärkkään Korholan taalariden löytymispaikka) jne. Kohteita voi itse keksiä lisää. Tärkeä kriteeri on se, että paikka liittyy jotenkin Vanhan Rautalammin Korhosiin tai heidän jälkeläisiinsä.

Tehdään sukukätköilystä yhteinen, jännittävä ulkoilmaharrastus! Luodaan uusia kätköjä ja etsitään niitä GPS-koordinaattien avulla. Kätköily yhdistää seikkailun, luonnon ja ongelmanratkaisun, ja se on loistava tapa tutustua uusiin paikkoihin sekä kannustaa muitakin tutustumaan erilaisiin suvun kohteisiin. Lisätietoa sukukätköilystä ja ohjeet uusien kohteiden luomiseen löytyvät kotisivulta:

<https://rautalamminkorhoset.fi/as/489/tiedostot/sukukatkot/sukukatkoily.pdf>

Kerää myös sukukätköilypisteitä. Käy katsomassa sukuseuran verkkosivuilla julkaistussa raportissa kuvattuja kohteita. Pidä kirjaa käynneistäsi. Merkitse muistiin kohde, käyntiaika ja mahdolliset huomiot.

Erottajankatu 13 kulmaus, Helsinki.

Adams elokuvateatteri (HS 27.8.1982)

Korhosten kivi

Rautalammin Vesterilä

Ihmiskunnan perinnöllisyyskartat

Geneettinen sukututkimus ei kohdistu vain yksittäisiin sukuihin, vaan se rakentaa myös kokonais kuvaa ihmiskunnan historiasta. Sitä kuvaa kaksi eri karttaa: isälinjat ja äitilinjat. Edellistä koskeva informaatio sisältyy Y-kromosomiin ja jälkimmäistä koskeva mitokondrioihin.

Kumpikin kartta voidaan esittää puurakenteena. Nämä puut kasvat haarautumalla. Uusi haarautuma syntyy, kun perimäaineksessa syntynyt satunnainen muutos havaitaan vähintään kahdella jälkeläisellä. Nimettyjen muutosjälkien avulla voidaan seurata sukulaisuuslinjoja vuosituhansien, jopa kymmenien vuosituhansien ajalta.

Vuoden 2024 lopussa isälinjapuussa oli lähes 87 tuhatta (86 892) haaraa. Testejä tehtiin niin paljon, että haarojen määrä kasvoi vuoden aikana runsaat 15 prosenttia. Kaikkiaan Y-dna:n muunnelmia (variantteja, mutaatioita) on havaittu yli 700 tuhatta (734 748).

Äitilinjapuun on paljon pienempi, noin viisi ja puoli tuhatta (5 434) haaraa. Se perustuu yli 150 tuhanteen 180 maasta saatuu mitokondrionäytteeseen. Puun pienuus johtuu siitä, että äitilinjaa on paljon vakaampi, toisin sanoen siinä tapahtuu muutoksia paljon harvemmin kuin isälinjan dna:ssa.

Lisätietoa saat esimerkiksi sivuilta

https://fi.wikipedia.org/wiki/Ihmisen_perim%C3%A4

<https://www.duodecimlehti.fi/xmedia/duo/duo17794.pdf>

[https://blog.familyreedna.com/y-dna-haplotree-growth-2024/?](https://blog.familyreedna.com/y-dna-haplotree-growth-2024/?utm_source=FamilyTreeDNA&utm_campaign=77202a0081-RSS_EMAIL_CAMPAIGN&utm_medium=email&utm_term=0_b0f8841478-77202a0081-255207041)

[utm_source=FamilyTreeDNA&utm_campaign=77202a0081-](https://blog.familyreedna.com/y-dna-haplotree-growth-2024/?utm_source=FamilyTreeDNA&utm_campaign=77202a0081-RSS_EMAIL_CAMPAIGN&utm_medium=email&utm_term=0_b0f8841478-77202a0081-255207041)

[RSS_EMAIL_CAMPAIGN&utm_medium=email&utm_term=0_b0f8841478-77202a0081-255207041](https://blog.familyreedna.com/y-dna-haplotree-growth-2024/?utm_source=FamilyTreeDNA&utm_campaign=77202a0081-RSS_EMAIL_CAMPAIGN&utm_medium=email&utm_term=0_b0f8841478-77202a0081-255207041)

<https://dna-explained.com/2018/10/10/family-tree-dnas-mitochondrial-haplotree/>

Suomalaismiesten geneettisistä juurista

Sukuviesti 1/2025 -lehdessä on mielenkiintoinen artikkeli Geenitutkimus tarkensi Suomea asuttaneiden miesten alkuperää. Siinä sanotaan, että ”perinteisesti on ajateltu, että I-haploryhmä on saapunut Suomeen lännestä ja N-haploryhmä idästä. Vastoin tätä perinteistä itä-länsijakoa tutkimuksessa löydettiin todisteita siitä, että N-haploryhmän kantajia olisikin saapunut Suomeen useampaa reittiä”.

Korhosten tutkijoille tämä on ollut ilmeistä jo monen vuoden ajan. Sukulehtemme vuoden 2019 artikkelissa Sukulaisuutta selvittäessä tämä lausuttiin julki näin: ”Savolaiseksi haaraksi kutsutun [Korhosten] ryhmän arvellaan tulleen Suomeen meren yli Virossa ja meidän karjalaisen ryhmämme Karjalan kannaksen kautta”. N-miesten tulo Suomeen eri reittejä pitkin näkyy siis jo Korhosten perimässä. Uusi laajempi tutkimus vain vahvistaa aikaisemman tiedon.

Hannu Korhonen

Hevonen juoksi Kivisalmeen

Herman Korhonen Rautalammin Kärkkäälästä lähti syksyllä 1888 hevosellaan kirkonkylälle kärkeille. Savo-lehti kertoi 29.9.1888 kolmannella sivullaan näin:

Syyskuun 16. päivän iltana karkasi talollisen Herman Korhosen hevonen kärrjämatkalla Rautalammin kirkonkylästä. Miten lieene irti päässyt ja kenenkään estämättä sai omin ohjinsa laukata kotiansa Kärkkäiskylää kohti. Tällä matkalla on tuo tunnettu Kivisalmi, jonka yli lautalla kuljetaan. Siihen hevonen laski suoraan ja vajosi kärryineen salmeen, muistuttaen ihmisille, että tällä paikalla olisi silta tarpeen.

Silta saatiin vasta vuonna 1963.

Hermannin oli varmaankin Kärkkäälän Seppälän isäntä (Kärkkäälä 22). Hän oli syntynyt Murtomäessä (Kärkkäälä 17) 1.2.1830, vanhemmat Lauri Korhonen ja Brita Lund. Nuoruudessaan hän oli palvellut renkinä eri tiloilla. Avioitui Anna Leena Jämse-
nin kanssa ja kohosi torppariksi Särkisaloon. Ensimmäisen puolison kuoltua nai talollisen Matti Puttosen ja Maria Variksen tyttären Liisa Wilhelmiinan s. 1834. Matti Puttoselle oli siunaantunut vain tyttölapsia ja näin reittä pitkin Hermannin onnistui kohoamaan talolliseksi.

Pekka Korhonen, Mänttä

OSTAMME PUUTA

Varmista paras tuotto ja tee puukauppa ajoissa!

Pyydä tarjous niin autamme sinua kartoittamaan metsäsi tarpeet.

Metsäasiakasvastaava
Esa Tossavainen
040 037 2923
esa.tossavainen@upm.com
Rautalampi, Suonenjoki, Vesanto

Metsäasiakasvastaava
Roni Venäläinen
040 768 5800
roni.venalainen@upm.com
Kuopio (Karttula)

Metsäasiakasvastaava
Juho Tikkanen
044 290 2356
juho.tikkanen@upm.com
Rautalampi

METSÄNHOITOPALVELUT
Antti Ojala
040 561 6605
antti.s.ojala@upm.com

Metsäasiakasvastaava
Matti Reunanen
040 017 7291
matti.reunanen@upm.com
Suonenjoki, Tervo

Muista myös
UPM Metsä
-verkkopalvelu
osoitteessa
upmmetsa.fi/
asioiverkossa

UPM Metsä lupaa hyvää
upmmetsa.fi

UPM METSÄ

Kalatalousneuvoja Otto Korhonen

Hannu Korhonen, Orimattila

Keijo Korhonen, Karttula

Pekka Korhonen, Mänttä

Henna Lammasaitta-Korhonen, Pirkkala

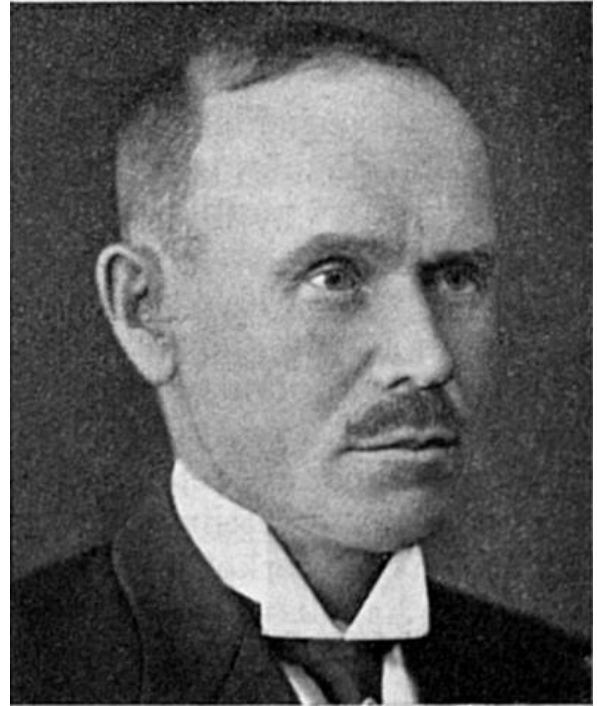
Elokuussa 1933 Suomen kalastuslehti kirjoitti 50 vuotta täyttäneestä kalastusneuvoja Otto Korhosesta. Tarkemmin tutkittaessa hän osoittautuu aikaansaavaksi ja julkisesti näkyväksi mieheksi. Hänen elämästään saa poikkeuksellisen tarkkoja tietoja hänen lukuisista lehtikirjoituksistaan ja ottamistaan valokuvista.

Lehti¹ kertoo, että ”Karttulan Virnasjärven rantalon vanhimpana poikana joutui hän jo nuoresta pitäen osallistumaan kalastukseen”. Todellisuudessa lapsuudenkoti oli vielä järvenläheisemmässä ympäristössä Virnasjärven saarella niin kuin myöhemmin nähdään. Lehden mukaan Otto kävi Kuopion puuseppäkoulua ja meijerikoulun. Elämänura löytyi vasta Evon kalastuskoulusta, jonne Otto pääsi 1907².

Vuonna 1908 Otto tuli valituksi Oulun talousseuran palvelukseen ja vuonna 1912 Mikkeliin maanviljelysseuran kalatalousneuvojaksi. Vuonna 1916 hän siirtyi SOK:n palvelukseen ja toimi pääasiassa Varsinais-Suomen ja Satakunnan rannikolla kalojen ostajana ja silakansuolaamoiden hoitajana. Vuonna 1923 hän palasi kalatalousneuvojaksi, nyt Kajaanin ja Kuopion maanviljelysseurojen palvelukseen. Kajaanin saatua oman neuvojansa Otto jäi kokonaan Kuopion maanviljelysseuran palvelukseen kalastusneuvojaksi.

Hänen tehtäviään voi hyvin seurata monista lehtikirjoituksista. Oulun ajalta hän kertoi Suomen kalastuslehdessä³ kalastuksesta ja kalojen hinnoista. Saalismäärien vähenemistä valitellaan, mutta silakkaa saivat kalastajat välistä kuitenkin ”niin paljon kuin ottaa kerkisivät ja venheet kantoivat”, yhdestä rysästä kerrallaan jopa 2500 kg. Noihin asti silakka oli myyty tuoreena tai suolattuna. Ensimmäiset silakansavustamot rakennettiin Oton tultua Oulun seudulle. Oulun läänin talousseura alkoi opastaa kalastajia myös maustesilakan tekemiseen. Suomen kalastusyhdistys järjesti ensimmäinen silakkanäyttelyn syksyllä 1910.

Mikkelin ajalta lehtiuttuja on vuosittain useassa lehdessä, jopa useampikin vuodessa. Olkoon esimerkkinä juttu opintomatkasta Pietariin, Terijoelle ja Uudenkirjon Vitikkalaan vuonna 1912. Siinä hän kertoo yksityiskohtaisesti silakan suurimittaisesta talvikalastuksesta⁴. Vuonna 1916 Suomen kalastuslehdessä ilmestynyt kalakukon resepti⁵ on jutun lopussa. SOK:n palveluksessa ollessaan hän kertoi muun muassa kalan käsittelyn ja markkinoinnin kehittymisestä esitellessään uutta silakansuolaamoa⁶. Jutun mukaan ”ennen vanhaan suolasi kukin kalastaja saaliinsa omiin tiinuihinsa ja avonaisissa tiinuissa tuo huonosti käsitelty ja hoidettu kalajoukko kuljetettiin kauppapaikoille –

Otto 50-vuotiaana Suomen kalastus-lehdessä.

suolaamossa [kalat] tulevat yhtäläisen huolellisen ja puhtaan hoidon ja käsittelyn alaisiksi”.

Vuonna 1924 Vehmersalmen Räsälänkylän kalastuskunnan perustavassa kokouksessa⁷ Otto ”selosti kalastuslakia, maaherran antamia määräyksiä ja yleensä kalastuskuntien tarkoitusta”. Vuonna 1936 Kuopion maanviljelysseuran johtokunta valitsi⁸ Oton kalatalousvaliokunnan puheenjohtajaksi. Samana vuonna Otto kierteli Rautalammilla monen kalastuskunnan kokouksissa⁹, esimerkiksi Kerkonjoensuulla, Pääntärintaipaleella ja Vaajasalmella. Vielä talvisodan aikana Otto oli puhumassa Tervon Hautolahden Riitlammin kalastuskunnan syyskokouksessa¹⁰. Lehtikirjoittelun ohella Otto harrasti myös valokuvausta.

Lapinlahden Karvasalmella perattiin syksyllä 1928 kerralla 280 kg labnoja ja säynäviä.

*Oton vaimo Lyyli Savonsaaren nuottakodan kävelysillalla 1920-luvun alussa.
Kuva Otto Korhonen, Keijon kotiarkistosta*

Isä-Pekka selvittää verkkoja Savonsaaren rannassa. Kuva Otto Korhonen, Keijon kotiarkistosta

Oton perhe ja sukuperä

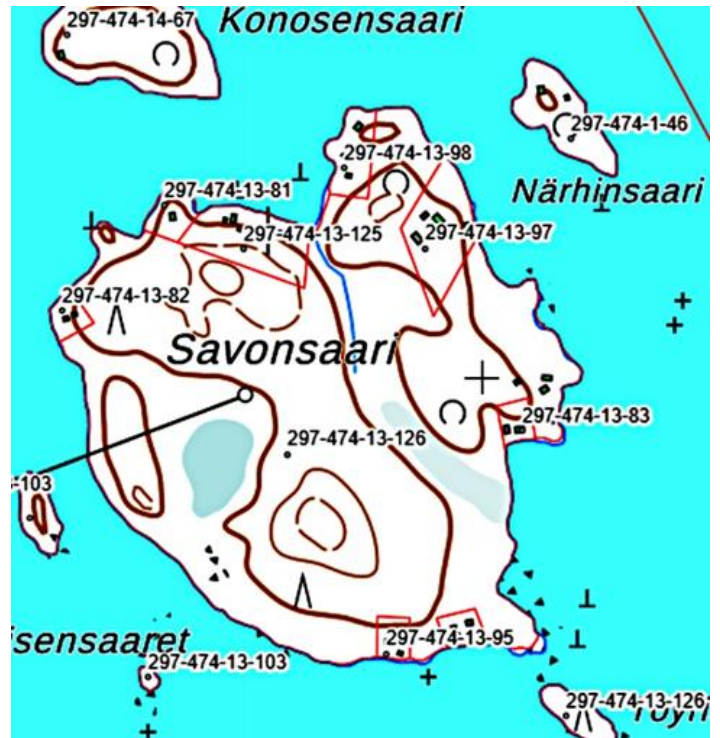
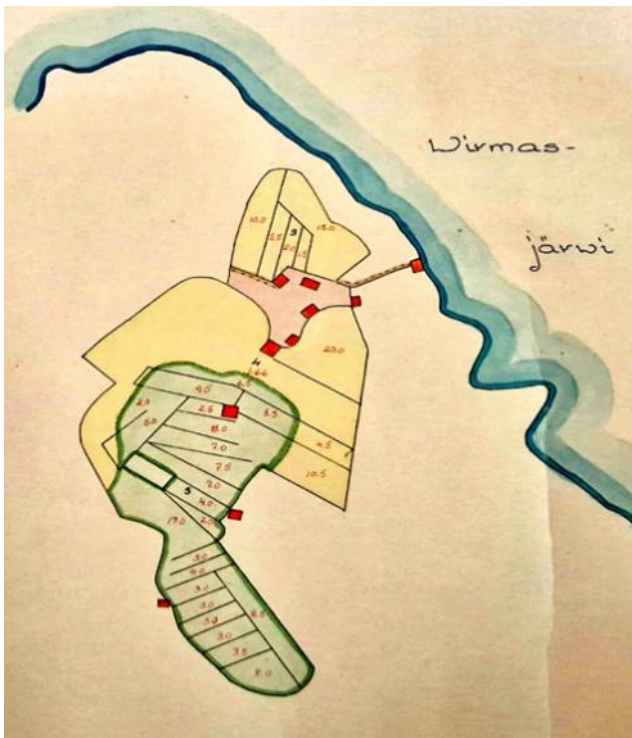
Otolla¹¹ s. 30.8.1883 ja hänen vaimollaan **Lyyli Elviira Ruuthilla**¹², s. 14.1.1891 Mikkelissä, oli kuusi lasta¹³: **Sakari Pekka** s. 13.5.1926. k. 12.3.1993 ja **Erkki** s. 19.5.1928, k. 8.2.1994, haudattu Kuopioon, sekä Impi, Tuomas, Yrjö ja Ahti. Otto kuoli Mikkelissä 30.5.1950 ja Lyyli Elviira 24.4.1965.

Kosioikirje on tallessa. Otto kirjoitti Lyyliille 10.7.1914: ”Mutta kuuleppa Lyyli! Aijon ehdottaa tässä mietittäväkseen vähän vakavanpuoleisen asian. Olet kalastajan tyttärenä syntynyt. Olet lempinyt kalastajapoikaa, ja ellen erehdy - olet häntä rakastanutkin - Olet ollut vanhan vaarin toverina niin pitkältä aikaa, että arvelisin Sinun hänet hautaan saakka palvelevan. Vaan koska nuoruuden aika on verrattain lyhyt, niin saan kysyä, tahtoisitko tulevaisuudessa vaihtaa elämänekumppania: Riittäisikö rohkeutesi lähteä kalastajapojan kanssa purjehtimaan elämän meren aavoja ulapoita, kohti tuntematonta päämäärää, pelkäämättä myrskyjä, vaikka ne joskus voimakkeinakin purttamme keinuttaisivat.”

Oton vanhemmat¹⁴ olivat **Pekka Korhonen** s. 15.5.1850 Karttulassa, k. 1.6.1912, ja hänen toinen vaimonsa **Maija Stiina Halonen** s. 16.1.1852 Suonenjoella, k. 23.12.1929 Karttulassa. Heillä oli neljä lasta: Otto s. 30.8.1883, Ida 1886, Abel 1889 ja Kalle 1892.

Oton syntymä-merkinnässä isä on mainittu renniksi, mutta rippikirjan mukaan perhe oli jo silloin Pietarilan eli Huttulan (Karttula 13) mäkitupalaisina Pieni-Virmas-järven saarella, Savonsaarella, josta tuli torppa¹⁵ vuonna 1886.

Oton isovanhemmat¹⁶ olivat **Pekka Mikonpoika Korhonen** s. 18.4.1817 Rautalammilla (Kerkonjoensuu 3, Utriala, Ruokoniemen torppa) ja **Maija Liisa Korhonen** s. 2.12.1818 Karttulassa, k. 12.4.1871. Perheessä oli seitsemän lasta, joista Pekka kolmanneksi nuorin. Pekka on Rautalammin Korhosten vaajasalmelaista haaraa, Reko Ristonpojan jälkeläisiä (sukukirjan taulu 15). **Mikko** muutti Karttulaan 1838. Sukujohto Mikosta s. 20.1.1782 ja hänen vaimostaan **Maija Liisa Paanasesta** s. 1790 taaksepäin on ruokoniemelaisten sukupuussa¹⁷ (Wanha Tuomas 2007 s. 16–17). Pekka on myös tulevan sukukirjamme Rautalammin Korhosten sukupolvet VII–XI sukuselvitys-osassa 2:2 tunnuksella Bd22.

Savonsaari Väätiäisen Metsätoimiston kartalla 1954 ja Maanmittauslaitoksen karttapainokasta.

Oton sisko Ida meni naimisiin Kalle Raatikaisen kanssa. Hän sai kaksi tyttärtä, jotka molemmat kuolivat ennen äitiään. Nuoremmat veljet Aapeli ja Kalle seurasivat ison veljen jalanjalkia kalatalouskouluun Lammille 1910 ja 1914. Pekan kuoleman jälkeen he asuivat edelleen Savonsaarella yhdessä äitinsä Maria Kristinan kanssa. Karttulan kunnan vuokralautakunta vuokrasi Savonsaaren torpan 1917 Aapeli ja Kalle Korhoselle 50 vuodeksi. Vuonna 1926 Savonsaari on maarekisterissä merkitty kokonaan Kallen omistukseen hänen lunastettuaan Aapelin osuuden.

Aapeli muutti samana vuonna 1926 Suonenjoelle, minne hänet on myös haudattu. Kalle vihittiin 1921 Liisa Suhosen, s. 21.6.1898, kanssa. Maria Kristina kuoli 1929. Hautajaissaattueen kerrotaan pudonneen avantoon Kuttaniemen päässä Savonsaaren ja kirkonkylän puolivälissä. Arkku ja hevonen saatiin kuitenkin pelastetuiksi.

Kallen ja Liisan vanhimmat tyttäret kävivät koulua Savonsaaresta soutaen ja kävellen. Myöhemmin nuorempien lapsien koulumatka oli jo lyhyempi perheen muutettua Karttulan kirkonkylälle 1930-luvun aikana. Savonsaari jäi sen jälkeen viljely- ja kalastuskäyttöön. Kalle piti perheineen 1940-loppupuolelta alkaen kirkonkylällä kauppaa yhdessä toisen omistajan kanssa.

Karttulan Savonsaari Maanmittauslaitoksen karttapainokasta.

Otto, Lyyli ja lapset. Kuva Hennan kotiarkistosta

Jälkipolvien vaihteita

Oton nuorin poika Erkki Korhonen (s. 19.5.1928, Kuopio, k. 8.2.1994 Espoo) jatkoi isänsä jalanjäljissä ja valmistui kalastajakoulusta vuonna 1946 ja suoritti kalatalousteknikon tutkinnon vuonna 1962. Hän toimi vuosina 1950–1963 Kuopion läänin Maanviljelysseurassa, aluksi kalatalousneuvojana ja sittemmin johtavana kalatalouskonsulenttina. Sitten hän siirtyi Helsinkiin Suomen Kalastusyhdistyksen (nyk. Kalatalouden Keskusliitto) merikalastuskonsulentiksi. Titteli muuttui myöhemmin suunnittelusihteeriksi. Vuonna 1982 Erkki siirtyi Espoon kaupungin kalastuksenvalvojaksi. Tästä virasta hän jäi eläkkeelle vuonna 1988.

Hän oli mukana monessa muussakin: Iisalmen seudun kalanviljelytoimikunnassa 1947, Kärkkäälän kalastuskunnassa 1950, Puijon maamiesseuran sihteerinä 1951–1956, Pohjois-Savon Kalamiespiirin hallituksessa 1950–1961, Suomen Kalastusyhdistyksen sisävesijäoston sihteerinä 1958–1962. Hän oli Suomen kalastusyhdistyksen julkaiseman ja vuonna 1977 perustetun *Kalastaja*-lehden ensimmäinen toimitussihteerinä. Hän oli myös saman yhdistyksen julkaiseman, mutta paljon vanhemman *Suomen Kalastus* -lehden toimituskunnan jäsen vuosina 1962–1981. Yhdessä kahden muun tekijän kanssa hän kirjoitti vuonna 1969 *Huononviljelyop-
paan*¹⁸.

Kalakukko

Oton laatima kalakukon teko-ohje Suomen kalastuslehdessä vuodelta 1906.

Kukapa ei olisi kuullut puhuttavan kalakukosta ja sen hyvyydestä. Jo kansanrunoilija Väinönnä tunnetaan "Tulliherran kalakukko" runossaan kertoo, miten Oulun tulliherratkin olivat tavallista ahnaampia sisämaalaisen kaupunkiintulijan kalakukolle, vaikka hänen kertomaansa tapauksessa pidot sillä kertaa pilasi kuoreen pantu katti karvoineen kynsineen.

Mutta vaikka kalakukon maine tunnetaankin, olen kumminkin tehnyt sen havainnon, että kukon tekotaito supistuu verrattain pienelle alueelle. Savo ja siitäkkin vain Pohjois-Savo on se maa, jossa kunnolliset kukot syntyvät. Hyvää kukkoa sanotaankin aina savolaiseksi. Muualla, laajoilla rannikkoalueillammekin, näyttää kalakukon tekotaito olevan tunte-maton.

Useasti saa säällillä katsella, kuinka esim. isojen ahventenkin päät perkattaessa arvottomina heitetään rikkatunkiolle ja kumminkin ne olisivat kukkona käyttäen erinomaisen maukasta ja arvokasta ravintoainetta, sillä onhan pää ahvenen rasvaisimpia osia. Samoin kelpaa kukkoon min-kä kalan pää tahansa, vieläpä kiduksineen, jotka perattaessa ovat huuh-deltavat puhtaiksi, sekä pienet kalat.

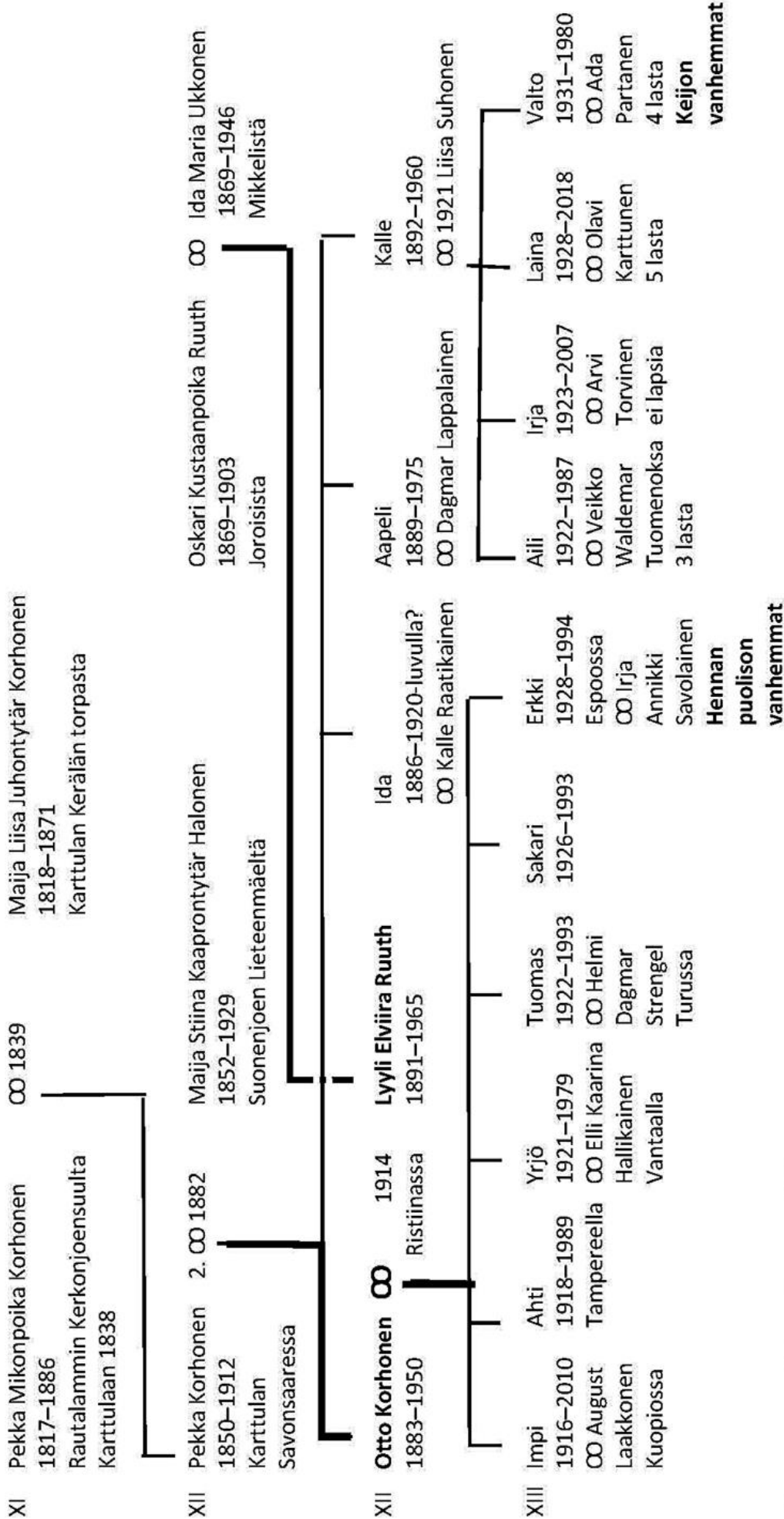
Eikä kukon teko mikään vaikeasti opittava konsti ole. Kuoreen tarvitaan vaan hienoja ruisjauhoja, vettä ja vähän suolaa. Ne sotketaan kovaksi, sitkeäksi taikinaksi, joka pöydällä leivotaan leveäksi, keskeltä noin 2.5 cm vahvuiseksi levyksi. Sen keskelle ladotaan kalat, joista vesi on tarkoin valunut, soikeaan, mahdollisimman jyrkkä reunaiseen kasaan, sekaan ripotellaan vähän ohrajauhoja suuruiseksi ja suolaa tarpeen mukaan sekä jotakin rasvaa, josta parhainta ovat lampaan sisusrasva ja sianläskiviipaleet. Kuoren reunat käännetään sitte ylös koko sisällön peitteeksi ja liimataan kiinni kostuttamalla sormia vedessä ja kuoren reunoja sivelemällä.

Uuni lämmitetään kuten leivän paistoa varten. Siellä saa kukko "hautua" noin 5-6 tuntia. Sen ajan kuluessa ovat kalat pehmenneet niin täydellisesti, ettei yksikään ruoto tunnu syödessä. Paistuessaa on pidettävä silmällä, että kukko ei saa vuotaa ja jos vuoto ilmestyy, on se heti paikat-tava. Jos tahdotaan saada hyvää, maukasta ja pehmeää kukonkuorta, on kukkoa paistumisen loppupuolella rasvattava päällyspuoleltaan. Uunista otettua on kukkoa vähän aikaa pidettävä alaspäin jotta rasva saa valua kukon yläosaan.

Niille, jotka eivät halua syödä kukonkuorta ja jotka eivät saa pitävää kukkoa onnistumaan, suosittelen n. k. patakukkoa. Se valmistetaan muuten samalla tapaa kuin edellinenkin, vaan kuorena käytetään joko sopivan kokoista pataa tai korkeareunaista pannua. Siihen tarvitaan tai-kinakuorta ainoastaan kanneksi, joka on tarkasti reunoihin kiinni painet-tava. Patakukko paistuu pienemmässä lämmössä kuin edellinen.

Kerron kukonteosta, vaikka onkin syksy, siitä syystä, että nythän on käsissä aika, jolloin mennään n. k. rahenuotalle, ja saadaan runsaasti pientä kalaa, jota ei nykyään kannata tuhlata, vaan on käytettävä ihmisen ravinnoksi ja silloin on kukon tekotaito emännille välttämätöin. Sitä-paitsi tehdäänhän Savossa talvella "perunakukkoakin". Sen tekotapa on seuraava. Perunat kuoritaan, leikellään ohuiksi viipaleiksi ja ladotaan pyöreään kasaan kuorilevylle, jonka reunat ovat ensin nostetut ylös vie-rymisen estämiseksi. Perunoiden sekaan voidaan käyttää sekä kuivia että tuoreita kaloja, kalojen päitä ja mausteeksi rasvaa. Kuoren yläosa teh-dään pyöreästä taikinalevystä liittämällä se kiinni alaosan reunoihin. Pe-runakukko tarvitsee paistamisaikaa pari kolme tuntia.

Otto Korhosen suku

Sukupuuun kokosi Hannu Korhonen 2024
Sukupolvien XI ja XII tiedot Ilkka Korhosen toistaiseksi julkaisemattomasta selvityksestä
Sukupolvien XII- XIV tiedot Keijo Korhoselta ja Henna Lammassaitta-Korhoselta
Tietoja myös maailmansukupuuista Genistä

Lähteitä ja lisää luettavaa:

¹ Suomen kalastuslehti 1.8.1933 no 8, s. 18–19 osoitteessa

<https://digi.kansalliskirjasto.fi/aikakausi/binding/877530?page=18>

² *Eron kalastuskoulu*. Suomen kalastuslehti 1.10.1907 NO 7-9 s. 242

<https://digi.kansalliskirjasto.fi/aikakausi/binding/877344?term=Otto%20Korhonen&page=84>

³ Korhonen, Otto: *Katkonaisia muistelmia Oulun seudun kalastusoloista v. 1910*. Suomen kalastuslehti 1.4.1911

no 1–3 s. 16–18, <https://digi.kansalliskirjasto.fi/aikakausi/binding/877357?term=Otto%20Korhonen&page=28>

⁴ Korhonen, Otto: *Silakan talvikalastusta tutkimassa. Muutamia muistiinpanoja opintoretkeltä*. Kaleva 13.2.1912 no 36, s.2.

<https://digi.kansalliskirjasto.fi/sanomalehti/binding/1242394?page=2>

⁵ Korhonen, Otto: *Kalakukko*. Suomen kalastuslehti 1.12.1916 no 11–12 s. 187–188

<https://digi.kansalliskirjasto.fi/aikakausi/binding/877384?term=Otto%20Korhonen&page=29>

⁶ Korhonen, Otto: *S. O. K:n suolaamo Merikarvialla*. Suomen kalastuslehti 1.1.1918 no 1 s.

<https://digi.kansalliskirjasto.fi/aikakausi/binding/877403?term=Otto%20Korhonen&page=18>

⁷ *Kalastuskuntia perustettu Vehmersalmelle*. Savon Sanomat 24.4.1924 no 47 s. 2

<https://digi.kansalliskirjasto.fi/sanomalehti/binding/1464194?term=Otto%20Korhonen&page=2>

⁸ Kuopion maanviljelysseuran johtokunnan asioita. Pohjois-Savo 1.2.1936 NO 16 s. 2

<https://digi.kansalliskirjasto.fi/sanomalehti/binding/2074290?term=Otto%20Korhonen&page=2>

⁹ *Muikkukanta vähissä Rautalammin järvissä*. Pohjois-Savo 1.2.1936 no 16 s. 5

<https://digi.kansalliskirjasto.fi/sanomalehti/binding/2074290?term=kalatalousneuvoja&term=Otto%20Korhonen&page=5>

¹⁰ *Tervon Hautolahde Riitlammin kalastuskunnan syyskokous*. Pohjois-Savo 17.12.1939 no 195 s. 2

<https://digi.kansalliskirjasto.fi/sanomalehti/binding/2075336?term=kalatalousneuvoja&term=Otto&term=Korhonen&page=2>

¹¹ Geni-profiili *Otto Korhonen*

<https://www.geni.com/people/Otto-Korhonen/6000000174266484085>

¹² Geniprofiili *Lyyli Elviira Ruuth*

<https://www.geni.com/people/Lyyli-Elviira-Korhonen/6000000205143841850?through=6000000205143681906>

¹³ Otto Korhosen edellä mainitun Geni-profiilin ylläpitäjän Riitta Heikkurisen Geni-viesti 18.4.2024.

¹⁴ Geni-profiili *Pekka Pekanpoika Korhonen*

<https://www.geni.com/people/Pekka-Korhonen/6000000040778101677>

¹⁵ Karttula > rippikirja, 1901-1910 > Sivut 503 485: Karttula 13 Kunnanmaa Savonsaaren torppa

<https://www.sukuhistoria.fi/sshy/sivut/jasenille/paikat.php?bid=30164&pnum=485>

¹⁶ Geni-profiili *Pekka Mikonpoika Korhonen*

<https://www.geni.com/people/Pekka-Korhonen/6000000039375758627?through=6000000040778101677>

¹⁷ Ruokoniemeläisten sukupuu osoitteessa

http://rautalamminkorhoset.fi/as/489/tiedostot/ruokoniemelaisten_sukupuu_wt2007_rajattu.jpg

¹⁸ Ovaskainen, Risto, Korhonen, Erkki ja Ahvenniemi, Antero: *Hauenviljelyopas*. Kalastusyhdistyksen julkaisuja n:o 52, Suomen kalastusyhdistys 1969, 38 B6-kokoista sivua.

Korhosten ja Poikolaisten sukuyhteyksiä Genissä

Hannu Korhonen, Orimattila

Päivi Poikolainen, Pöytyä

Geni on kaikille avoin sukututkimuksen verkkoalusta. Sitä sanotaan joskus maailmansukupuuksi, sillä se ei ole suljettu yhden suvun tai sukuhaaran sukuselvitys niin kuin useimmat muut. Sinne voi kuka tahansa viedä oman sukunsa tietoja ja liittää ne muiden sukujen tietoihin. Ja mikä parasta, tiedot ovat kaikkien vapaasti tutkittavissa, täydennettävissä ja korjailtavissa. Se on siis tavallaan käynyt läpi samantapaisen vertaisarvioivan tarkistusprosessin kuin tieteellinen tieto. Tässä jutussa kerromme, mitä Geni tietää meidän kirjoittajien keskinäisistä sukulaisyhteyksistämme. – Emma Mustonen kertoi Genistä sukulehtemme edellisen vuoden numerossa.

Geni kertoo, että Päivin isä on Hannun neljäs serkku. Yhteyspolku näyttää tältä:

Päivi Elina Poikolainen is your fourth cousin once removed.

Suhteellisen läheisestä sukulaisuudesta huolimatta meillä on yhteistä perimää vain 40 cM, vaikka olemme seitsemänsiä serkkuja myös Utriaisien kautta. Siinä linjassa nuorimmat yhteiset esivanhempamme ovat Tuomas Niilonpoika Utrainen (1731–1784) ja hänen puolisonsa Anna Salomonintytär Vesterinen.

Geni rakentuu yksittäisten ihmisten henkilötiedoista eli profileista. Nämä liittyvät toisiinsa sukulaisuussuhteiden kautta. Oletusarvona on, että elävän henkilön profiili on yksityinen, mutta sen voi vapauttaa julkisesti näkyväksi. Esimerkiksi Päivin Geni-profiili on julkinen

<https://www.geni.com/people/P%C3%A4ivi-Elina-Poikolainen/6000000030615169485>

Siinä sisarena näkyvä **Kristiina Hurmerinta** on sukulehtemme edellinen päätoimittaja. Profiileissa olevat nimet ovat linkkejä muihin profileihin. Linkkien avulla on helppo selata kunkin henkilön lähisukua tai vaikkapa kauemmaksikin.

Profiiliin voi ja on erittäin hyvä lisätä lähdeviitteitä, sillä ne tekevät profiilin tiedoista uskottavia ja auttavat muita sukunsa tutkijoita löytämään lähteet helposti. Profiiliin voi lisätä tietoja elämänvaiheista. Se pitää myös kirjaa henkilön toimimisesta Genissä. Esimerkiksi Päivi on luonut 13 023 profiilia ja on ylläpitäjänä kaikkiaan 18 859 profiilissa. Määrä selittää sen, että hänellä on paljon seuraajia: 234.

Tätä kirjoitettaessa (maaliskuussa 2024) Genin tietokannassa on 255 miljoonan ihmisen tiedot. Mukana ovat esimerkiksi Rautalammin Korhosten kantaisä **Tuomas Pekanpoika Korhonen** s. n. 1520, marsalkka Mannerheim ja Barack Obama. Tuomaan profiilin tieto-osassa kerrotaan Korhosten kivistä. Hänen jäl-

keläistensä profileja on Genissä 10 000. Päivistä on verisukulaisuusyhteys marsalkka Mannerheimiin Tavastien kautta. Yhteyspolun pituus on 22 askelta, kun meidän kirjoittajien välisessä polussa on vain kymmenen askelta. Ajassa päästään kauemmaksikin taaksepäin. Päivistä on 25 askeleen pituinen yhteyspolku 1600-luvun kuningattareen Kaarina Maununtyttöreen. Jos sinusta on olemassa Geni-profiili tai teet sellaisen, niin voit tutkia mitä kiinnostavimpia yhteyksiä, jotka ulottuvat kauas sekä ajallisesti että maantieteellisesti.

Profiilin tietokantatoimintojen avulla voidaan luoda raportti kunkin henkilön esivanhemmista tai jälkeläisistä sekä sukupuoli esivanhemmista tai sukulaisista. Päivin esivanhempienpuussa

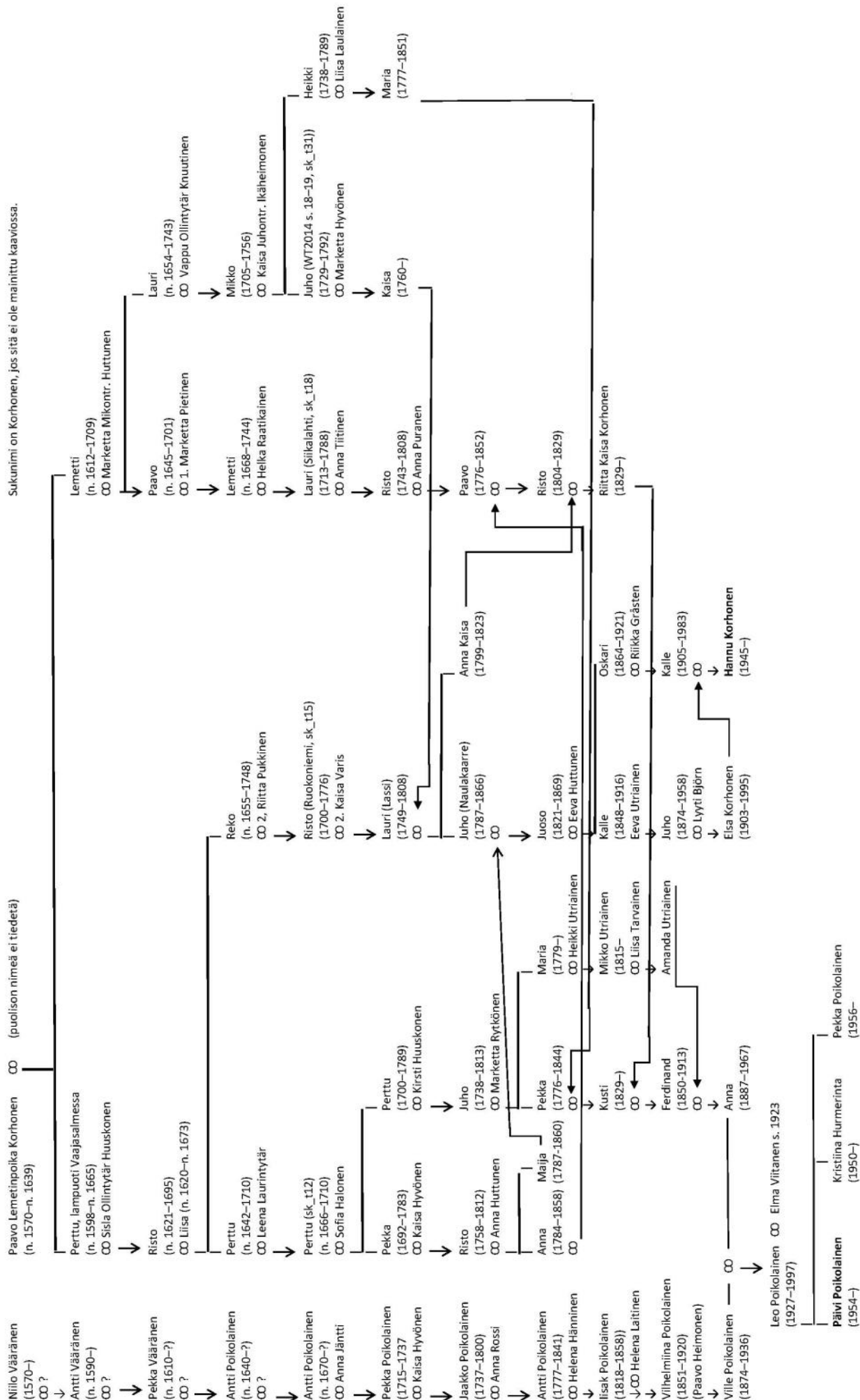
<https://www.geni.com/family-tree/index/6000000030615169485>

on Korhosia monessa sukulinjassa. Neljännen polven esivanhemmissa on yhden Poikolaisen ja kahden Korhosen lisäksi kolmetoista muuta sukunimeä Hokkases- ta Valkoseen.

Päivi Elina Poikolainen

Lähisukulaiset:

Vanhemmat: Leo Iisakki Poikolainen ja Elma Poikolainen (Viitanen)
Sisarukset: Kristiina Hurmerinta ; Inkeri Heinonen ; Pekka Poikolainen ja <yksityinen> Poikolainen

Kun sukupuuta täydennetään muista lähteistä saatavilla tiedoilla ja mukaan otetaan vain Korhoset, saadaan sokkeloinen verkosto esivanhempia. Siihen on lisätty Hannun esivanhempien tiedot, koska kirjoittajat ovat suhteellisen läheistä sukua niin kuin alussa jo mainittiin. Nuorin yhteinen esi-isämme on kaavion keskellä oleva Naulakaarten (eli Saikarin Korholan) **Juho Korhonen** s. 1767. Hän on Rautalammin Korhosten vaajasalmelaista haaraa (WT 2007 s. 16–17). Hänen puolisonsa **Maija** (Maria Ristontytär Korhonen s. 1787) on myös samaa sukua.

Sukupuussa puolisoina mainituilla henkilöillä on lisää Rautalammin Korhosia esivanhemmissaan. Niinpä esimerkiksi Päivin isänäidinäidin **Amanda Utrai-sen** äiti ja isäisänäiti olivat Korhosia. Vastaavasti **Antti Poikolaisen** s. 1777 vaimon **Helena** Hännisen isänäidinäin on kaaviossa näkyvä Lemetti Paavonpoika Korhonen s. n. 1668.

Genin erityinen vahvuus on sukuyhteyksien etsiminen. Parilla näppäimen painalluksella löytyy esimerkiksi 12-askelinen polku Hannusta edellä mainittuun Antti Poikolaiseen. Sitä reittiä on mahdollista seurata sukupuukaaviostakin.

Antti ja Hannu ovat myös verisukulaisia lyhyemmän 8-askelisen yhteyspolun kautta. Tämä selittyy sillä, että **Kaisa Hyvönen** s. 1715 oli naimisissa kaksi kertaa, ensin Pekka Poikolaisen ja sitten Pekka Korhosen kanssa. Siksi Kaisa esiintyy sukupuussa kahteen kertaan vierekkäisissä sarakkeissa (sukulinjoissa). Hänellä oli yksi lapsi Poikolaisen ja viisi lasta Korhosen kanssa.

Geni on periaatteessa avoin ja kenen tahansa vapaasti selattavissa. Meidän kirjoittajien isoisät löytyvät millä tahansa hakukoneella pelkästään nimellä hakemalla. Haku ”Geni Oskari Korhonen” (ilman lainausmerkkejä) antaa muiden muassa osuman ”Oskar Korhonen (1864–1921)”, vastaavasti haku ”Geni Ville Poikolainen” osuman ”Wilhelm Poikolainen (1874–1936)”. Korhoset ja Poikolaiset on tutkittu ja viety Geniin niin hyvin, että sinäkin voit kokeilla, löytyisivätkö isovanhempasi tai jokin kaukaisempi esivanhempasi samalla tavalla. Haun tarkkuutta voit parantaa lisäämällä hakuun nimen jälkeen syntymävuoden.

Profiilien vapaata näkyvyyttä rajoitettiin muutama vuosi sitten sen jälkeen, kun MyHeritage osti Genin kymmenkunta vuotta sitten. Näkyvyyttä voit parantaa rekisteröitymällä Genin käyttäjäksi. Se antaa myös mahdollisuuden ottaa yhteyttä profiilien ylläpitäjiin ja Genin kuraattoreihin sekä tehdä yhteistyötä muiden käyttäjien kanssa. Rekisteröitymislinkki näkyy profiilin oikeassa yläkulmassa vihreällä pohjalla: ”Liity – liittyminen on ilmaista”. Käyttäjiä on kahdenlaisia: peruskäyttäjä (ilmainen basic-taso) ja ”ammattilaiskäyttäjä” (maksullinen pro-taso). Moniin tarkoituksiin perustaso riittää. Me molemmat kirjoittajat olemme peruskäyttäjiä.

Kirjahyllyn kätköistä

Hannu Korhonen, Orimattila

Tanttu, Markku: Laulukuvittamisen vaikeudesta. Omakustanne 2004, 64 sivua.

Kirjan ei tarvitse olla paksu, laaja tai syvälinen herättääkseen ajatuksia, mielikuvia ja elämyksiä. *Laulukuvittamisen vaikeudesta* ei ole oikeastaan edes kirja, vaan kirjanen, näyttelyluettelo. Se on kirjoitettu muutamassa Helsingissä, Lopella ja Nurmijärvellä vuonna 2004 pidettyä taidenäyttelyä varten. Siinä tekijä kuvaa hyvin, miten kauan jokin idea saattaa tarvita aikaa toteutuakseen. Tässä tapauksessa kolmatta kymmentä vuotta.

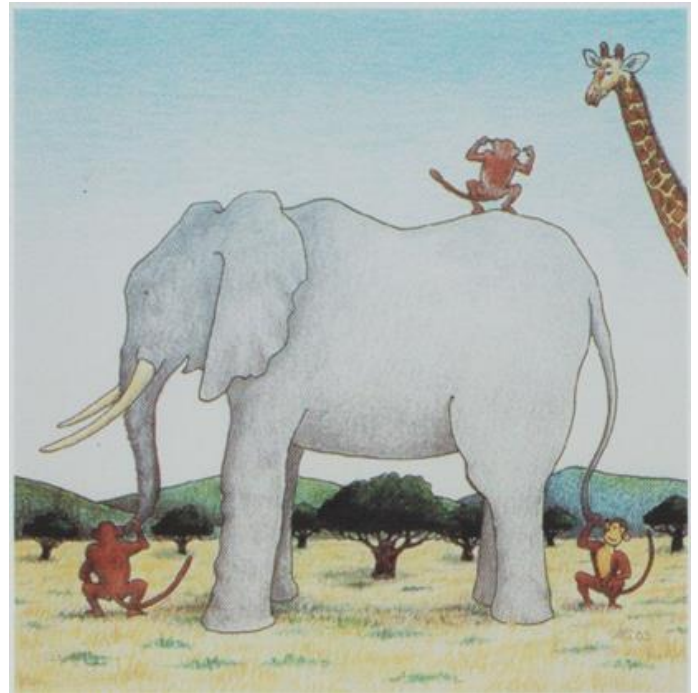
Tanttu kertoo, että alle neljäkymmenvuotiaana hän oli saanut idean kuvittaa itselleen viisikymmenvuotislahjaksi viisikymmentä hänen elämänsä rikastuttanutta laululyyriikan tekstiä. Muiden töiden paineessa viisikymmenvuotispäivä meni ohi. Seuraavan tasaluvun lähestyessä pitikin sitten kuvittaa kuusikymmentä laulua.

Tekijä on kuvataiteilija, kuvittaja, kirjailija ja toimittaja. Suomen Taiteilijaseuran kuvataiteilijoiden verkkomatrikelista et häntä löydä, vaikka kuva, kuvittaminen ja kuvatoimittaminen ovat häntä elättäneetkin. Seitsemänkymmentä julkaistua kirjaa todistavat, että tekstin ja kuvan yhteispeli – kirja – on hänelle kuitenkin luontaisempi ilmaisumuoto. Tämä näkyy leimallisimmin sekä Laulukuvittamisen vaikeudessa että ihan tuoreessa, 101 *raapaleesta* (engl. drabble) koostuvassa kirjassa $100 \times 100 + 100$. Kirjalla ei ole mitään tekemistä matematiikan kanssa, vaikka sen nimi koostuu numeroista ja laskutoimitusmerkeistä.

Laulukuvittamisen vaikeudesta koostuu kuudesta-kymmenestä miniessestä, joissa kuvataan kunkin laulun herättämiä vaikutelmia ja joissakin myös lyhyesti kuvatoteutusta. Laulut ovat kaikki täysin suomalaisia, ei käännöstekstejä eikä edes mukaelmia. Mukana on niin kupletteja ja iskelmiä kuin populaarikappaleita ja klassisiksikin luonnehdittavia tekstejä.

Kuudenkymmenen kuvan sarjasta kirjassa on mukana kaksitoista. *Telefoni Afrikassa* on kuvitettu lastenlauluun sopivasti lyijy- ja värikyntäpiirroksella. *Päivänsäde ja menninkäinen* on puolestaan mustavalkoinen, millä tekijä on halunnut välttää sen luonnehtimista lasten satulauluksi, sillä tekstissä on hänen mielestään syvempiäkin sävyjä. Tanttu sanoo inhonneensa lastenlauluja lapsena ja kasvaneensa niiden kuuntelijaksi vasta aikuisena.

Näennäisestä keveydestään huolimatta tekstit puhuttelivat kuvittajaa piirtämisen aikana niin vahvasti, että välistä piirrosta piti suojella kyyneliltä. Mielitymysten laatua kuvaa se, että Reino Helismaan tekstejä on seitsemän ja Juha Vainion kuusi. Toista laitaa edus-

Telefoni Afrikassa

tavat tavallaan Kaarina Helakisa, Larin-Kyösti, P. Mustapää ja Aleksis Kivi. Nuorempiakin on tietysti mukana, muiden muassa Hector, Pelle Miljoona, Juice Leskinen ja Anni Sinnemäki; kaikkiaan nelisenkymmentä kirjoittajaa.

Kirjasen dokumenttiarvoa lisää se, että tätä kuudenkymmenen kuvan kokonaisuutta ei ole nykyään missään nähtävissä yhtenäisenä kokoelmana, ei painettuna eikä digitaalisena. Kutakin runoa vastaa yksi neliönmuotoinen, 24 x 24 senttimetrin kokoinen kuva, kirjassa tietysti vielä pienempinä. Neliömäisyys on musiikillinen viittaus, LP-levyn kotelon muoto. Tekniikat vaihtelevat mustavalkoisesta mustetyöstä vesiväri-veerauksen kautta akryylimaalaukseen.

Alkuperäisestä tehtävästään huolimatta *Laulukuvittamisen vaikeudesta* on myös lukukirja. Miniesseet ovat nimittäin yksittäinkin luettavia tekstejä. Joskus ne nostavat esiin jotakin laululle luonteenomaista, johon kirjoittajan huomio on kiintynyt, tai jotain yleisemmin suomalaista laululyyriikkaa kuvaavaa, esimerkiksi ”sanoituksen temmeltävää sächelintä”, suomalaista iskelmää hukkaan valuneen elämän ja kaukokaipuun tai yksinäisyyden lohduttomuuden kuvaajana, tai vain tilannekomiikan absurdiutta.

Vaikka tekstit on kirjoitettu tällä vuosituhanella, niin itse laulut ovat useimmiten varhaisemmalta ajalta. Harvoin kukaan voi sanoakaan, että hänen elämänsä laulu on tullut tutuksi myöhemmällä keski-ikällä tai vanhuuden aikana.

Muistikuvat liittyvät useimmiten nuoruuden tai jopa lapsuuden vahvoihin tunnekokemuksiin, Tantun tapauksessa luistinradan ämyrien kaiuttamiin suosikkiiskelmiin, nuoruuden kesätöihin tai omiin laulukokemuksiin, vaikka laulaja sanoisikin Tantun tapaan, että ”en ole kummoinenkaan laulaja taidoiltani”.

Tunnekokemukset ovat vahvoja ja kestävät aikaa. Mieleen voi kyllä jäädä sellainenkin laulu, jossa ei ole suuria tunteita tai opetuksia. Pelkkä hauskuuskin voi olla vaikuttavaa niin kuin Helismaan teksti *Etana asialla* todistaa.

Tämä laulu on myös mainio ajankuva siinä mielessä, että vielä 1950-luvulla mielikuva viinaa ostamaan lähtevästä etanasta saattoi herättää tiukkapipoiset moraalinvartijat kieltämään nykykatsannossa viattoman kuuloisen laulun esittämisen radiossa sen sopimattomuuden vuoksi.

Kuudestakymmenestä laulusta kuka tahansa vähän vanhempi voi löytää omia suosikkejaan ja ainakin herätellä nostalgisia mielikuvia omista muistoistaan. Millainen olisi sinun oma listasi? Millaisen listan 50 vuotta Tanttua nuorempi milleniaali kokoaisi? Millaisia olisivat niihin liitetyt visuaaliset mielleyhtymät, piirroskuvia vai videoita? Mistä kuvat saisivat virikkeensä, sanoista vai sävelistä, rytmistä vai muusta äänimaailmasta?

Päivänsäde ja Menninkäinen

Humalapuron tekniikkaa

Ritva Näkkilä, Jyväskylä

Humalapuro oli ollut alusta lähtien eturivin taloja Vesannolla. Talon ote piti uusienkin isäntien aikana, kun maatalous alkoi koneistua. Monet hankinnat olivat pitäjän ensimmäisiä.

Emil Korhosen (1877-1942) jäljiltä on säilynyt ehkä eniten hänen harrastuksiensa tuotoksia: öljymaalauksia ja valokuvia. Marja-tytär muistaa hänet huolehtivana ja kilttinä isänä. Aamuerätykset olivat mieleenpainuvia, kun isä herätteli lapset laululla! Mielissään Emil varmaan oli myös arpajaisvoittona saamastaan urkuharmonista, joka on edelleen Humalapuron salissa.

Maataloudesta Humalapurolla kuitenkin elettiin. Pellonraivaus oli tärkeää, kun kiviä oli pellolla paljon. Pajahiilet valmistettiin omalla miilulla. Jussi Halttunen ja August Hänninen olivat mestareina. Jussi Markkanen taas ajoi Suomutaa pellolle maanparannukseen.

Humalapuron pihapiiri lännen puolelta kuvattuna. Takana päärakennus, vasemmalla navetta.

KORHOSTEN SUKUKOKOUS JA -JUHLA

28.-29.6.2025 Siilinjärvellä Kylpylähotelli Kunnonpaikassa, Kallaveden rannalla
(os. Jokiharjuntie 3, 70910 Vuorela).

Sääntömääräinen kokous pidetään lauantaina 28.6.2025 klo 10:30 alkaen. Kokouksessa käsitellään sääntömääräiset asiat. Sukujuhla alkaa klo 13:00. Tapahtuman ohjelma ja lisätiedot löytyvät s. 6-7.
Ilmoittaudu 7.6.2025 mennessä.

Vastaa jäsenkyselyyn – lomake sulkeutuu 31.5.2025. Lisätietoa s. 9.

Pajahiilet saatiin omasta miilusta.

Vesi oli Humalapuron elämisessä tuiki tärkeä. Pihapiirin laidalla virtasi puro, eikä se siihen aikaan ihan pieni ollutkaan. Siitä koko talo oli saanut nimensä. Vanhastaan purossa oli ollut mylly. Viljat puitiin "lokomabiilillä" eli höyrykoneen pyörittämällä puimakoneella. Se olikin iso kone puimalan vieressä. Puuta sisään ja saavista vettä, kun kone lämpisi, höyry alkoi tulla "piipusta" ja hihna pyörittää puimakonetta.

Vuonna 1927 rakennettiin navetta Emilin isäntänä ollessa. Navettaan saatiin automaattiset juomakupit, samoin hevosille talliin ja vettä saunaan. Veden nosti vesioinas eli oinaspumppu. Se oli alun perin ranskalainen keksintö jo 1700-luvulta. Käyttövoimansa se sai virtaavan veden liike-energiasta. Humalapurolle se tuli siis uuden navetan tarpeisiin, mutta saatiin sillä vesi talliin ja saunaankin. "Oinas-ukko" oli omassa kopissaan saunan takana. Sitä oli varjeltava pakkaselta, varsinkin jos se ei ollut jatkuvasti käynnissä. Oinaalla oli oma kaivo puron pohjoispäässä, jossa purovesi oli puhtainta.

Pumpussa on vain kaksi liikkuvaa osaa, painolla tai jousella avautuva hukkaventtiili ja takaiskuventtiili. Pumppu voi nostaa vettä jopa 20 kertaa läpivirtaavan veden putouskorkeutta korkeammalle. Saanto riippuu nostokorkeudesta. Karjakeittiössä oli iso sementtiallas, johon oinas nosti veden. Vieressä oli pienempi allas, jossa oli vedentasaaja eli "uimuri", jotta lehmien

Purossa oli runsasvetinen koski ennen kuin se valjastettiin hyötykäyttöön. Oikealla ylhäällä paja.

juomakupit eivät menneet yli. Samanlainen oli tallissa hevosten juoma-altaassa.

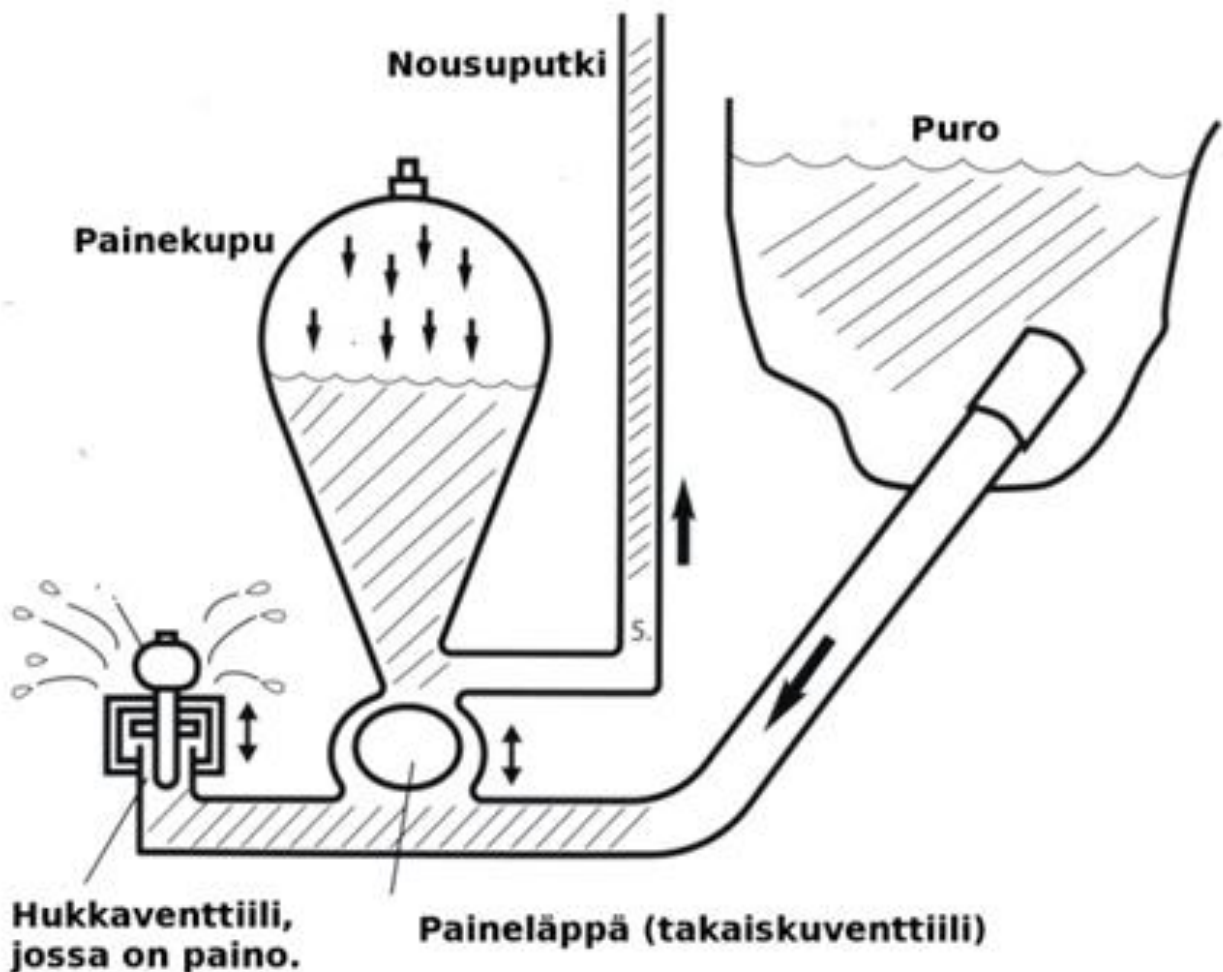
Puutarhan suihkukaivoonkin yritettiin vettä saada "oinasukolla" Olavi-sedän muistin mukaan. Painetta ei kuitenkaan riittänyt tähän hienouteen, kun vettä otettiin niin moneen paikkaan. Kesällä 2016 ruostunut rautaputki poistettiin "sireenimajasta".

Eemil luovutti Humalapuron ohjat pojilleen Kaleville (1912-1971) ja Olaville (1920-2017) vuonna 1933. Ensimmäiset peltolaitumet olivat Humalapurolle jo vuonna 1935. Kalevin tultua isännäksi 1938 alkoi omien sähköjen suunnittelu, vesivoimalla tietenkin. Olavi-setä, kun oli taitava käsistään, kai siinä oli tekijänä. Muutenkin hän oli perinyt esi-isiansä kätevyyden, mikä näkyi siinä, että Humalapurolle ollessaan hän toimi sekä seppänä että sorvarina.

Voima otettiin purosta. Virtaus oli tosi kova. Vesi varastoitiin ylä- ja ala-altaisiin. Putous oli noin 6–7 metriä. Voimala oli alajuoksulla, "sähkökoppi" puroalangossa. Vesi ohjautui turbiiniin, joka pyöritti generaattoria, ja josta voima keräytyi akkuun. Valo saatiin asuinrakennukseen, samoin navettaa ja talliin. Sähköt olivat varmaankin ensimmäiset Vesannolla.

Sähkölaitos tarvitsi oman rakennuksen "sähkökopin".

Oinaspumpussa oli vain kaksi liikkuvaa osaa.

Emilin kuoltua 1942 Humalapuro jäi Kaleville. Olavi lähti opiskelemaan Poriin Rosenlewille ja sai metsäpalstan, joka erotettiin Humalapuron maista. Kalevin aikana työssä oli Lampilasta Augusti Hänninen, joka vietti vanhuudenpäivänsä vaimonsa Edlan kanssa Humalapuron saunakamarissa.

Radioon tarvittavat akut ladattiin tuvan puolella olevassa varta vasten tehdyssä umpinaisessa laatikossa, myös kyläläisille. Kyläläiset hakivat akkunsä jonkun ajan päästä ja taas radiosta kuului tärkeitä uutisia. Kerran iltalypsy aikaan olin tuvassa pikkuveljeni Martin kanssa ruoanlaittopuuhissa. August odotti lypsylämmentä maitoa hinkkiensä kanssa piippu poskessa akkulaatikon päällä kaikessa rauhassa istuen. Seinäkello vain tikitti ja yhtäkkiä laatikossa latauksessa ollut akku räjähti! Oli se säikäys vanhalle papalle ja meille myös. Sen jälkeen ei August istunut akkulaatikon päällä.

Humalapurossa oli kala-altaatkin 1959–1960. Kunnan rakennusmestari Erkki Vesterinen kaivoi kaivurillaan kaksi allasta, joihin padottiin vesi ja niihin tuotiin kalat, kirjolohet. Altaissa oli virtaava vesi. Sihti

esti kaloja karkaamasta varsinaiseen puroon. Kalevin lohialtaan taru oli varsin lyhyt, kun vedentulo loppui. Suot ojitettiin ja puron uoma tukittiin niin, että myös koko ylä-, keski- ja alalampien vesi laski huomattavasti.

Isä Kalevi kuoli 1971. Erkki jatkoi taponpitoa. Kevät 1986 oli käänne Humalapuron tuotantosuunnalle. Navetta paloi maan tasalle. Lypsylehmät ja pienkarja, yhteensä 25 päätä, kaikki meni savuna ilmaan. Lomittaja oli lähtenyt päiväksi pois, joka oli ihan tavallista. Isäntäkin oli lentoharrastuksessaan Kuopiossa. Oli se kauhun paikka, kun sen oikein tajusi, ja suru. Siinä sitä oli miettimistä Erkillä. Uutta pihattonavettaa hän alkoi suunnitella ja rakensikin sen sitten itse. Tuotantosuunnaksi valikoitui emolehmät ja vasikoiden myynti, siis lypsy helpottui, kun vasikat imivät emolta maidon.

Purossa riitti vettä pyykinpesuun, uimiseen ja leikkilaivan uittamiseen jo oinaspumppua ja sähkölaitosta ennenkin. Myöhemmin väritetty valokuva on vuoden 1910 tienoilta, sillä laivaa uittaa ilmeisesti Tapio, joka on syntynyt 1906, eikä siinä näy vuonna 1927 rakennettua navettaa.

Tervetuloa Konnevedelle!

Me Konnevedellä keskitymme siihen, mikä meillä on parasta: kiireettömyys, puhdas luonto ja kauniit vesistöt.

Konnevedeltä löytyy jokaiselle jotakin: Etelä-Konneveden kansallispuisto tarjoaa helposti saavutettavasti katsauksen kappaleesta kauneinta Suomea, Konneveden koskireitti puolestaan mahdollisuuden päästä tavoittelemaan villiä järvitaimenta upeissa koskimaisemissa, runsaat luontopolut joka kerta jotakin uutta nähtävää, lintutornit komeita näkymiä niin lintuihin kuin kauemmaskin - laavut ja nuotiopaikat tarjoavat paikan hengähtää luonnon helmassa.

Voit majoittua pienessä perhehotellissa, lomamökeissä tai vaikka laavulla luonnonhelmassa. Karavaanareille ja veneilijöille yöpaikka löytyy Häyrylänrannassa, joka toimii myös runsaiden palveluiden porttina kansallispuistoon.

Löydät meidät myös somesta:

Visit
KONNEVESI

KONNEVEDEN™
KOSKET

KONNEVESI

Lauran korut presidentinlinnassa

Laura Korhonen, Rautalamppi

Median roskaenkeleiksi nimeämät Leila ja Tuomo Niinivirta oli kutsuttu tasavallan presidentin itsenäisyyspäivän vastaanotolle 2024. Heillä oli yllään valmistamiani koruja. Tässä jutussa kerroon tarkemmin elämästäni, koruistani ja työstäni koruntekijänä.

Niinivirtojen yllä linnan juhlissa oli koruja Silmu-sarjastani. Siinä on korvakorut, rintaneula, rannekoru sekä miehelle solmioneula ja kalvosinnapit. Kaulakoru/kääty on tulossa myöhemmin. Korusarja on valmistettu kierrätysmateriaalista ja koruihin käytin kolmisenkymmentä hopealusikkaa.

Kuulun Rautalammin Korhosiin mieheni Heikin puolisona. Asumme Ruokoniemen tilalla Rautalammin Saikarilla. Täällä on myös koruverstaani. Talon varhaisvaiheista kerrottiin jutussa Ruokoniemen korvausoikeudenkäynti (Wanha Tuomas 2024 s. 36–39). Olen valmistunut jalometalli- ja korumuotoilijaksi Kuopion Muotoiluakatemiasta 2013. Työharjoitteluni suoritin Suolahdessa kultaseppä Sanna Hytösen opissa.

Muutimme perheeni kanssa Kuopiosta Rautalammille Pakarilan vanhaan postitaloon joulun alla 1987, kun olin parin kuukauden ikäinen. Isäni rakensi meille talon kilometrin päähän ja pääsimme muuttamaan taloon 1989. Isäni suku on Suolahden, nykyisin Äänekosken, Ruotinkylältä ja äitini Laukaan Äijälästä. Syksyllä 2012 tapasin Korhosen Heikin, tulin käymään Saikarilla Ruokoniemessä ja voi kai sanoa, että sille tielle jäin. Keväällä 2013 siirsin kimpsuni ja työpöytäni sekä kissani virallisesti Ruokoniemelle. Heikillä oli lapsia edellisestä liitosta neljä. Meidän yhteiset lapset syntyivät 2014 ja 2019. Nykyään tilalla asustaa meidän lisäksi muutama kana ja kissa.

Työskentelen korujen parissa kotoa käsin. Minulla on verstaas ("meinaamo") peräkammarissa ja tarkoitus on joskus rakentaa jokin talosta erillinen työskentelytila. Vanha Saikarin Korhola jäi tyhjilleen 1980-luvun lopulla, kun Heikin isä Erkki Korhonen ja äitinsä Marketta ostivat Marketan siskolta Ruokoniemen tilan. Erkin oli tarkoitus ennen Ruokoniemen ostoa korjata Korholan talo, lankutkin höylättiin, mutta tarttuivat kuitenkin tilaisuuteen Ruokoniemen suhteen ja niin Korhola jäi tyhjilleen. Erkki kuoli 1998 ja Ruokoniemi siirtyi Heikille 2000-luvun alussa, Korhola jäi yksin Heikille 2014 Heikin siskon menehdyttyä vaikeaan sairauteen. Naimisiin menimme elokuussa 2024.

Kuva on ruudunkaappaus YLEn juhlalähetyksestä.

Korumuotoilija Laura.

Leila Niinivirran kantamat itsenäisyyspäivän vastaanoton korut.

"Onnea faija uudesta Korhosesta!" "Kauan siinä kesti mutta nyt on virallista!" luki Heikin vanhimpien lasten terveiset vieraskirjassa.

Monesti taiteilijat ehkäpä kliseisesti kertovat ammentavansa luovuuttaan luonnosta, mutta mikäs ammentaessa kun sitä on ympärillä ja lisäksi se on niin monipuolinen ja kaunis. Käytän koruissa melkein 100% kierrätyskultaa ja -hopeaa, monesti sulattaen asiakkaiden omia jalometalleja muotoillen niistä uusia omistajansa käyttöön ja makuun soveltuvampia tuotteita. Ihmisten kassakaapeissa on kultaa koruteollisuuden tarpeisiin viideksikymmeneksi vuodeksi, joten on jopa ekoteko teetättää vanhoista käyttämättömistä tai rikkiäisistä koruista jotain uutta.

Käytän myös luonnonkasveja, valan kukat hartsiin, jolloin ne säilyvät koruissa vuosikausia. Olen lisäksi valmistanut asiakkaille hartsikoruja mm. koiran karvoista ja tuhkasta, sekä hevosen jouhista. Rippiritien, sormusten, riipusten ja muiden peruskorujen lisäksi punon myös muinaisketjuja hopealangasta.

Korutöiden lisäksi olen opettanut hopeatöitä Sisä-Savon kansalaisopistossa vuodesta 2021. Välillä pyörähtänyt kesätoissa lähellä sijaitsevalla ihanalla Nokisenkosken kioskillä. On mahtavaa tällaiselle levottomalle haaveilijalle, että voi tehdä tarjonnan ja tarpeen mukaan keikkatöitä ja samalla kuitenkin toteuttaa omia visioita korujen kautta. Aikaa jää myös maadoittaa itseään kotona touhuamalla perusarjen

pyöritystä tai liikkumalla luonnossa jalan, pyörällä ja sup-laudalla.

Aittamme seinään on joku kirjoittanut joskus 60-luvulla "Ruokoniemi, ihan tylsä paikka!" Pakko olla eri mieltä!

Kalle-papan talvisota

Hannu Korhonen, Orimattila

Kesää 1939 muistellaan usein lämpimänä ja onnellisena. Tavallisten ihmisten elämä oli rauhallista ja toiveikasta. Kansakuntakin Suomi voi hyvin. Kansalaissodan haavat olivat alkaneet parantua ja äärioikeiston väkivaltainen liikehdintä oli saatu kuriin. Kansakoululaitoksen vakiintuminen toi koulutuksen kaikkien saataville ja virkisti muutenkin monin tavoin erityisesti maaseudun henkistä elämää. Vientikauppa veti, työtä riitti tekijöille ja köyhienkin perheiden elintaso alkoi parantua. Kansallistuntoa kohotti myös se, että maa valmistautui seuraavana vuonna Helsingissä pidettäväksi suunniteltuihin kesäolympialaisiin. Sota syttyi kuitenkin jo marraskuun lopussa 1939. Seuraavassa eräs kohtalo sodan alkupäiviltä.

Savon Sanomissa puhuttiin alkukesällä maakuntajuhlista ja heinäkuun eduskuntavaaleista. Maalaisliitto järjesti paljon puhetilaisuuksia kylillä, esimerkiksi Rautalammin Saikarilla Ranssin talossa oli ilta 18. päivänä. Siellä puhui edustajaehdokas, Suomenjoen yhteiskoulun rehtori Akseli Markkanen, joka ei kuitenkaan tullut valituksi eduskuntaan. Oli paljon ilmoituksia yhdistysjuhlista ja iltamista sekä tansseista, viimeksi mainituista kolmattakymmentäkin samassa lehdessä. Pääkaupungin teatterit vierailivat usein maakunnissa. Operettiesitykset olivat erityisen suosittuja.

Kansainvälinen tilanne oli levoton. Maaliskuulla Saksa oli miehittänyt Tšekkoslovakian ja saanut Lietuan luovuttamaan Klaipedan (saks. Memel) alueen. Huhtikuulla Italia oli vallannut Albanian. Suomen ja Neuvostoliiton välejä hiersivät Ruotsin ja Suomen suunnitelmat Ahvenanmaan varustamisesta ja linnoittamisesta. Sodan uhkan arveltiin kuitenkin lientyneen, sillä esimerkiksi Lontoon vakuutusyhtiöiden yhdistys alensi sotavakuutusmaksuja vielä kesäkuun alkupuolella.

Suomalaiset eivät uskoneet sodan syttymiseen, vaikka sodanuhkaa pidettiin toisaalta niin ilmeisenä, että lotat aloittivat kansalaiskeräyksen Karjalan Kannaksen linnoitustöiden hyväksi. Lauantaina 3.6. lähti Kuopiosta ensimmäinen vapaaehtoisjoukko linnoitustöihin Kannakselle. Tilanteen luultiin jo lauenneen kokonaan, kun Saksa ja Neuvostoliitto solmivat hyökkäämättömyyssopimuksen elokuulla 1939. Mutta eipä vainkaan. Syyskuun alussa Saksa miehitti Danzigin (puol. Gdansk) vapaakaupungin ja hyökkäsi Puolaan, Neuvostoliitto pari viikkoa myöhemmin. Eurooppalainen sota oli syttynyt.

Sotaan valmistaudutaan

Puolustusvalmiutta alettiin kohottaa syyskuun alkupuolella 1939. Meri- ja ilmavoimien vastikään koitettut varusmiesikäluokat kutsuttiin palvelukseen, samoin itärajan ja Ahvenanmaan suojajoukot. Loka-kuun 12. päivänä annetulla käskyllä kutsuttiin palvelukseen 18 reservin ikäluokkaa ylimääräisten kertausharjoitusten nimellä, mikä käytännössä merkitsi liikekannallepanoa.

Palvelukseenastumismääräykset toimitettiin perille henkilökohtaisesti. Sotilaskantakorttiin on merkitty Kallen palvelukseenastumispäiväksi 14.10.1939. Tämä on se päivä, jolloin Rautalammin ja Vesannon miehet oli kutsuttu kokoontumaan Rautalammin. Joukko-osastoksi määrättiin vasta perustettu jalkaväkirykmentti 38, rautalampilaiset 5. komppaniaan (5/II/JR38) ja vesantolaiset 6:nteen. Mukana oli myös Kalle Oskarinpoika Korhonen s. 1905 Rautalammin Saikarilta.

Kalle oli suorittanut asevelvollisuutensa polkupyöräpataljoona 3:ssa (2/PPP3) Mikkelissä. Joukko-osaston koulutus oli vaativassa maineessa ja se tuotti tuon ajan nopean toiminnan joukkoja. Palvelus kesti kokonaisen vuoden syyskuusta 1925 elokuun loppuun 1926. Kutsunnassa hän oli painanut 55 kg, pituus 166 cm. Sotilaskoulutusta oli täydennetty 20 vuorokauden kertausharjoituksilla Utissa vuoden 1938 elokuulla. Siellä hän oli saanut erikoiskoulutuksen tarkka-ampujaksi, erikoiskoulutus pikakivääriampujaksi. Vuoden 1938 sotilaskantakortissa on lisäksi merkintä ”Pion[eer]i”.

Matka kävi ilmeisesti Kuopion kautta, sillä viidennen komppanian sotapäiväkirjan (SPK 1471) ensimmäinen merkintä on ”14.–17.10.1939 Komppanian perustaminen”. Kuopiosta lähdettiin 17. päivän iltapäivällä kello 15.40. Koirinojan pysäkillä Impilahden pitääjän Laatokan koilliskulmaan saavuttiin tasan vuorokautta myöhemmin. Neljä ensimmäistä yötä majoituttiin Koirinojan koululla. Oppitunteja ja sulkeisjärjestysarjoituksia koulun kentällä. Illalla 22.10. siirryttiin 18 km marssilla Ruokolahden kylään ja majoituttiin suojeluskuntatalolle. Seuraavana päivänä majoituttiin teltoihin ja ryhdyttiin linnoitustöihin. – Ruokolahden nimistä kylää ei Impilahdella ole. Sen sijaan on Ruokojärvi Mitron kylästä nelisen kilometriä länteen. Voisi hyvin olla tämä, vaikka Ruokolahti ei ole mikään satunnainen lipsahdus, sillä nimi esiintyy sotapäiväkirjassa myöhemminkin. Kalle mainitaan sotapäiväkirjassa vain yhden kerran, kun häneltä nyrjähti peukalo 30.10., hoidettiin komppaniassa, vapautettiin ulkopalveluksesta kolmeksi päiväksi.

Koirinojan seisake kartan vasemmassa reunassa, Mitron kylä vähän ylempänä. Lavajärvet kartan keskellä, Käsänelän Uomas (Uomaa) oikeassa reunassa keskellä, sotapäiväkirjassa mainittu tervatehdas punertavana pisteenä Sääksjärven niemessä. Kuva on yleiskarttalehdestä E5, Karjalan kartat/Maanmittauslaitos Puolustusvoimat.

Aamulla 31.10. siirryttiin Ruokolahdelta Mitroon, parin tunnin marssi. Iltapäivällä ja seuraavina päivinä koko marraskuun ajan tehtiin linnoitustöitä, loppukuusta myös ammutaharjoituksia. Sodan alkamisesta ei ole merkintää sotapäiväkirjassa. Joulukuun 1. päivänäkin tehtiin vielä linnoitustöitä. Illalla lähdettiin marssimaan kohti Pyörityjän kylää, tietä pitkin viitisentoista kilometriä pohjoisluoteen suuntaan. Kello 23 majoituttiin teltoihin. Kolme yötä oltiin telttamajoituksessa Lauttakankaalla. Tykkien jyske kuului Käsänelästä.

Sota syttyy

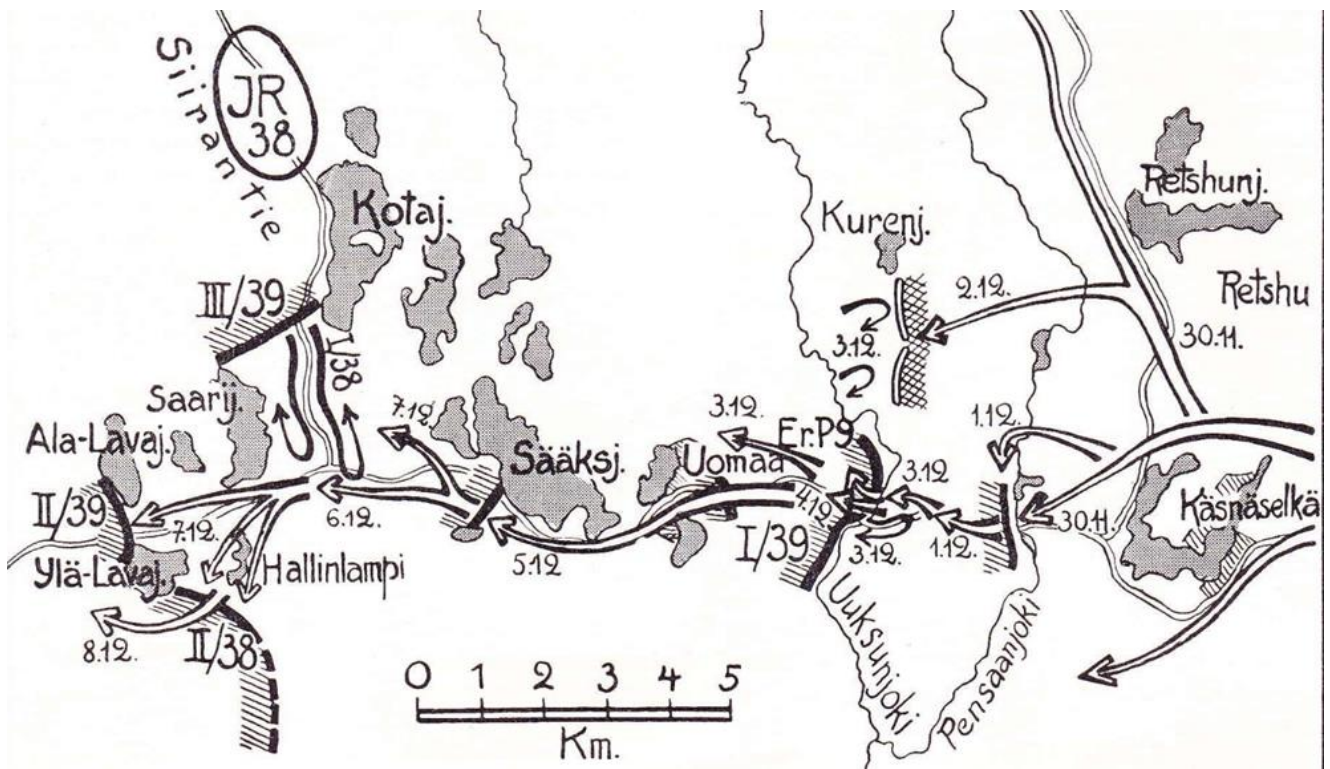
Neuvostoliitto lavasti *Mainilan laukausten* nimellä tunnetun provokaation ja sanoi sillä verukkeella irti 1930-luvun alussa solmitun hyökkäämättömyyssopimuksen. Neuvostojoukot hyökkäsivät yhtä aikaa koko itärajan pituudelta kaikkien käyttökelpoisten teiden suunnassa ilman mitään sodanjulistusta. Käsänelän kohdalla venäläinen jalkaväki ylitti rajan 30.11. kello 7 hyökkäysvaunujen tukemana lyhyen tykistökeskityksen jälkeen. Pohjoisempana eteni pienempiä osastoja lähes tiettömän korpimaaston kautta.

Miinoitukset, murrokset ja kapeikkoihin rakennetut puolustusasemat hidastivat panssarivaunuja eikä venäläinen jalkaväki tuntunut halukkaalta etenemään ilman niiden tukea. Jo Käsänelän kylässä viiden kilometrin päässä rajasta tuli viholliselle ensimmäinen pysähdys eikä etenemisvauhti ollut myöhemminkään sitä 10–12 kilometriä vuorokaudessa, joka myöhemmin on

selvinnyt venäläisten tavoitteena olleen. Käsänelästä Koirinojalle johtavan tien suunnan viivytystaisteluja on kuvattu tarkemmin Kansa Taisteli -lehdessä 3/1957 s. 11–16.

JR38:n toisen pataljoonan sotapäiväkirja (SPK 1477) on digitoitu Itsenäisyyspäivästä 6.12. alkaen. Sen mukaan neuvostojoukot olivat edenneet viikon aikana vasta parikymmentä kilometriä. Pataljoona oli asettunut puolustusasemiin Lavajärvien kannakselle. Itsenäisyyspäivän aamuna luettiin taistelujoukoille divisioonankomentajan lähettämä rohkaiseva juhlatervetiedys. Partiot olivat havainneet vihollisia vajaan kymmenen kilometrin päässä itään Käsänelkään vievän tien suunnassa Sääksjärven rannalla olevan tervatehtaan ja Uomaan tienoilla.

Aamupäivällä venäläisten lentokoneet pudottivat kaasupommeja ja tulittivat kuormastoa aiheuttamatta vahinkoa. Oma tykistö vastasi päävastarinta-asemista venäläisten kranaatinheitintuleen. ”Jo kolmas ammus sai vaimentumaan vihollisen kranaatinheitintulen”, sanotaan sotapäiväkirjassa. Taistelukosketus viholliseen saatiin iltapäivällä. Kiivaimmillaan taistelu oli kello 17–18. Iltaseitsemän jälkeen ”vihollinen vetäytyi ja tuli vaimeni. Teitä sulutettiin pian joukkueen toimesta. Lavajärven jäähän hakattiin aukko 6. K:n [eli Vesanon miesten] toimesta. Tykistökeskityksen varalta kaivettiin majoituspaikkojen läheisyyteen pommikuoppia.”

Käsänelä-Koirinojan tien suunnan viivytystaistelupaikat ja joukko-osastot. Jalkaväkirykmentti 38:n toinen pataljoona oli ryhmittynyt tien eteläpuolelle Lavajärvien tasalle. Kartta on ote Kansa taisteli -lehden artikkelista 3/1957 s. 16.

Taisteluihin

Kallen komppania siirtyi autoilla 4.12. Lavajärvelle, minne tultiin puolen päivän tienoilla. Komppanian sotapäiväkirjan (SPK 1472) mukaan otettiin vastaan tien molemmin puolin sijaitsevat puolustusasemat: 1. (Kallen joukkue), 3. ja 4. joukkue tien oikealle ja 2. joukkue vasemmalle puolelle, vaikka Kansa Taisteli -lehden kartassa koko pataljoona on sijoitettu Ylä-Lavajärven ja Hallinlammen eteläpuolelle. Yö oltiin vartiossa. Seuraava päivä 5.12. oli vielä rauhallinen. Ensimmäinen kosketus viholliseen saatiin itsenäisyyspäivänä. Vihollisen karkiosaston eteneminen torjuttiin niin kuin edellä on kerrottu pataljoonan sotapäiväkirjan mukaan. Venäläiset pureutuivat Hallinlammen ja Saarijärven välisen kannaksen itäpuolelle.

Joulukuun seitsemännen päivän taistelut alkoivat tykistön tulikeskeytyksin puolin ja toisin. Venäläisten joukkojen tukena oli kymmenen hyökkäysvaunua. Venäläinen tykistö ampui Ylä-Lavajärven eteläpuolelle noin 700 kranaattia etsiäkseen pataljoonan komento- ja ammustenjakopaikkaa. Aamuhyökkäys torjuttiin. Vihollinen hyökkäsi tykistövalmistelun jälkeen uudestaan ennen puolta päivää ja vielä useampaan kertaan iltapäivällä vetäytyen välillä tappioita kärsittyään. Hyökkäysvaunut poistuivat vasta kello 18 jälkeen. Vielä senkin jälkeen jatkui hiljainen laukaustenvaihto. Voimakas hyökkäys tuli vielä kello 21.30. Se torjuttiin oman tykistön tuella. ”Vihollinen menetti runsaasti kaatuneita ja haavoittuneita.” Pataljoonan sotapäivä-

kirjan mukaan iltahyökkäyksessä ei tullut omia menehtyksiä, mutta päivällä kaatui ja haavoittui muutamia miehiä. Viidennen komppanian kohdalla on merkintä ”ei tappioita”. Sama merkintä on viidennen komppanian sotapäiväkirjassa (SPK 1471). Siinä kerrotaan 7. päivän tapahtumista näin: ”Vihollinen aloitti kiivaan konekivääriammunnan, johon vastasimme. Vihollinen ei saanut meille mitään vahinkoa. Koko yön olimme ketjussa.”

Ihan yhtä rauhalliselta kuin sotapäiväkirjat kuvaavat, tilanne ei näyttänyt paikan päällä elettyä. Siitä kertoo Kallen joukkueen varajohtaja, suonenjokelainen Erkki Kaipainen Kansa Taisteli -lehden 12/1985 artikkelissaan *Tappelimme Lavajärvellä joulukuussa 1939*. Tällainen oli itsenäisyyspäivä hänen mielestään: ”Tosisota alkoi sitten itsenäisyyspäivänä. Heti aamuhämärissä kuului idästä tykistön lähtölaukausten sarja. Saman tien jyrisivät kranaatit asemissamme. Onneksi pääosa niistä meni pitkiksi ylitsemme. Vain jokin harjaan mennyt jäi lyhyeksi. Suojauduttava oli kuitenkin taisteluhaudan pohjalle kaiken varalta, mutta ei sielläkään uskaltanut pitkään olla, kun tähytys olisi jäänyt – jos vihollinen vaikka tahallaan ampuu yli ja kun saa meidät matalaksi hiipiikin niskaamme.”

”Viimein loppui keskitys. Hyvin asiat olivat meidän kohdalla, ei tullut tappioita. Sitten kuului tien suunnalta kovia komentosanoja. Jalkaväen aseet alkoivat syytää luoteja asemiiimme ja ’uraa’ alkoi kaikua. Sieltä sitä taas tultiin alamäkeen melko kapealla rintamalla. Eivät tietenkään enää kompuroineet kaikkien eilen illalla kaatuneiden yli, vaan käyttivät maastoa tien kahta puolen. Illallisen toisinto tästäkin tuli. – – Muutamia oli jo sahan kanssa piikkilankapylväitä sahaamassa ja joku kipusi piikkilankaesteellekin, mutta valoisana aikana ja noin 50 metrin päässä asemistamme se oli toivoton yritys.”

”Niin kuivui tyhjiin ensimmäinen yritys itsenäisyyspäivän aamuna. Samanlaisia hyökkäyksiä ehti vihollinen tehdä yhteensä seitsemän ja tulos oli aina sama – sillä erolla vain, että kaatuneitten joukko kerta kerralta kasvoi. – – Pimeän tultua tilanne rauhoittui ja oli aivan hiljaista. Tuosta hiljaisuudesta tuli joukkueellemme ja yhden konekiväärin miehelle pieni ikävä yllätys. – – vartiomies juoksi hätääntyneenä teltoille huutaen: Vihollinen on konekivääripesäkkeessä. – – sitten painuttiin eteenpäin huutaen ja ampuen. Hetihän ne lähtivät. Saimme kuitenkin vastaan konepistoolisuihkun, josta kaksi miestä haavoittui.”

Haavoittuminen

”Seuraava päivä 7.12. oli vielä kiivaampi. Yksi komppanian konekivääriasemista oli Saarijärven saaressakin. Siitä huolimatta vihollinen pääsi kiertämään ensimmäisen joukkueen asemien sivustaan. Oli vetäydyttävä Lavajärvien kannaksen tasalla oleviin aseisiin. Vetäytyminen onnistui, mutta ilman tappioita komppania ei päässyt. Kuudennen ja seitsemännen päivän taisteluissa haavoittui seitsemän, ”joista kaksi vaikeasti. Panssarintorjuntavänrikin molemmat jalat sirpaleet pirstoivat. Sotamies *Kalle Korhonen* sai neljä konepistoolin luotia rintaansa. Eloon hänkin jäi. Toiset haavoittumiset olivat lieviä.”

Sotapäiväkirjat eivät pysyneet taistelun tiimellyksessä tappioiden tasolla. Niin kuin edellä jo kerrottiin, ei pataljoonan eikä viidennen komppanian sotapäiväkirjaan (SPK 1471) tappioita ole kirjattu. Rinnakkaisessa sotapäiväkirjassa (SPK 1472) on kuitenkin merkintä viidennen komppanian kahden miehen haavoittumisesta, toinen näistä sotamies K. Korhonen, siis Kalle. Rintaan Kalle ei haavoittunut, sillä kantanorttiin on kirjattu, että Kalle haavoittui olkapäihin ja käteen. Haavoittumisestaan Kalle itse kertoi tarkemmin, että luotisuihku hajosi selässä olleeseen pikakivääriin ja vasta sirpaleet sattuivat sitten häneen. Jos asetta ei selässä ollut, niin siihen olisi mies mennyt, sanoi Kalle myöhemmin. Ei siis ihme, että ei Kalle eikä moni muukaan sodan käyneistä halunnut kertoa yksityiskohtaisia sotamuistojaan sodan jälkeen kotioloissaan läheisilleen.

Seuraavana päivänä kello 8–9 oli ”jatkuva tykistötulta puolin ja toisin. Iltapäivällä vetäydyttiin ja yövyttiin läntisen Lemetin seutuvilla”. Sota-ajan sotapäiväkirjamerkinnot eivät ole yhtä yksityiskohtaisia kuin edeltävän harjoituksen ajalta. Kuvailu keskittyi taistelutoimiin. Viidennelle komppanialle erityisen rasakas oli 29.12. Komppania oli ollut pari viikkoa asemassa Syskyjärven länsipuolella. Se ”lähti aamulla kello 2:n maissa Ruhtinaanmäelle hiihtäen, ollen perillä aamuhämärissä. – – Aamulla vihollinen suoritti hyökkäyksen, mutta lyötiin takaisin. Kello 13.10. alkoi K:n hyökkäys vihollista vastaan, mutta vihollinen torjui hyökkäyksen. Hyökkäyksessä kaatui K:n päällikkö luutn. J. Kuhmonen. Lisäksi kaatui alik. E. Vihinen sekä 11 stm:stä ja haavoittuivat alik. H. Hyvönen ja V. Laukkanen sekä 16 sotamiestä.”

Sotilaskantakorttiin on kirjattu, että Kalle lomautettiin 24.5.1940 palveltuaan 7 kk 10 pv. Tarkempia tietoja vammojen laadusta eikä hoitopolusta saa ennen kuin vuonna 2033, kun Kallen kuolemasta on kulunut 50 vuotta. Mukaansa Kalle oli saanut kuitenkin röntgenkuvat, joissa selkään loppuiäksi jääneet sirpaleet näkyivät selvästi. Jatkosodassa Kalle palveli pioneerina 6. siltakompaniassa, mutta se onkin sitten ihan eri tarina.

7.12. Aamulla aloitti rekognosointi. Hyökkäyksen tulos onnistui. Seuraava yö katekollisella menestyksellä. 4. kompp. valloitti. Hävitysyritys. – Stm: t K. Korhonen ja K. Korhonen haavoittuivat.

Ote jääkäriyrykmentti 38:n viidennen komppanian sotapäiväkirjasta (SPK [1472](#)) joulukuun 7. päivältä 1939.

kuvaaja: Railti Hänninen

**KONNEVEDEN
APTEEKKI**

Kauppatie 29, Konnevesi
puh. 014 551 149
www.konnevedenapteekki.fi

Palvelemme:
ma-pe 9-17, la 9-13
kesälauantaisin (1.6.-31.8.) 9-14
joulu- ja juhannusaattona 9-12

KONNEVEDEN MUSEO

24.6.–10.8.2025

tiistaista sunnuntaihin klo 10–16
Museotie 1, 44300 Konnevesi

Kuva: Esiäidit elämänvirrassa, Sanna Saastamoinen-Barrois

NAISTEN VIIKKO 18.-21.7.2025

Neljän päivän taika. Vai mitä sanotte: Jäiden ryskettä viimeisellä jääjärvellä, esiäitejä elämänvirrassa, illallinen kesäyössä Shakespearen tapaan, konsertti järvenselällä... Musiikkia ja puhetta museolla, torilavalla, laiturilla ja järvellä. Varaa lippusi kesäyön uneen!

www.konnevedenmuseum.fi

POIKKEUKSELLISEN HYVÄ RUOKAKAUPPA

Kauppias Jari Savolainen, K-market Konnevesi

Poikkeuksellisen hyvä ruoka- kauppa tuo parhaat raaka-aineet asiakkaittensa saataville

Tiedätkö muuten mikä on kirre?

Sitä ei äkkiseltään arvaisikaan ellei asuisi Konnevedellä. Hyvällä raaka-aineella on tietysti myös lempinimi. Kirre on tietysti kirjolohi, tieteelliseltä nimeltään *Onchorhynchus mykiss* Forelliksi tai sateenkaarirauduksikin kutsuttu Nimen kirjolohi se sai mahtavalta kummiseldältään **Urho Kekkoselta**, joka kalasteli säännöllisesti Siikakoskella. Eväänä presidentillä oli kalamatkoilla tietysti paikallista leipää ja voita.

Mistä sitä kirreä saa? No, tietysti kylän parhaasta ruokakaupasta. Sitä on kylmäsavustettuna ja lämmin savustettuna. Sitä saa suolattuna ja tuoreena. Siihen kylkeen kun ostaa Mannisen täysruukiisen leivän on homma ruuanlaittoa vaille valmis.

Huom! Jos Ahti ei suo antejaan niin kirre nappaa, kunhan vain vähän näyttää ostoskorja. Kirren vanavedessä uiskentelee paikallinen herkkuparvi muikkua ja järvikalaa valmiiksi käsiteltyä.

Se on sitten vaan, että muikkul!

Tämä on juuri se kauppa, jossa kauppias leikkaa haluamasi kokoisen pihvin tai fileroi kirren ihan vimpan päälle. Täältä saa myös maatislehmän maidosta tehtyä jäätelöä, jos hyvä tuuri käy

"Arvostan kauppani lähituotefilosofiaa, jonka ansiosta saan vaivattomasti, sen kuuluisan Mannisen ruisleivänkin", sanoo asiakas.

Lähiruokakauppasi palvelee - edullisesti ja vastuullisesti!

KMarket
KONNEVESI

- Kauppatie 28
- p. 017 559 8500
- ma-la 7-21
- su 10-21

VEIKKAUS

facebook

